

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU
POŁOŻONEGO W OBRĘBIE DĘBÓWKO, GM. PRZYTOCZNA

Kierownik opracowania:
dr Krzysztof Pyszny

Autorzy:
mgr inż. Alicja Noskowiak
dr Krzysztof Pyszny
mgr Maciej Binder

7 czerwca 2021 r.

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie	3
1.1. Cel opracowania	3
1.2. Zakres prognozy	3
1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania	5
1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie	7
1.5. Ustalenia analizowanego dokumentu	10
1.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu	14
1.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	16
2. Analiza i ocena stanu środowiska na obszarze objętym projektem	17
2.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu	17
2.2. Krajobraz	18
2.3. Budowa geologiczna	18
2.4. Gleby	20
2.5. Wody podziemne	21
2.6. Wody powierzchniowe	22
2.7. Klimat	24
2.8. Jakość powietrza atmosferycznego	24
2.9. Formy ochrony przyrody, flora, szata roślinna i fauna	28
2.9.1. Szata roślinna	28
2.9.2. Fauna	29
2.9.3. Formy ochrony przyrody	30
2.10. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	33
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	34
4. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu	36
5. Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z ustaleń projektu	37
6. Przewidywane oddziaływanie na środowisko skutków realizacji ustaleń analizowanego dokumentu	39
6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu	39
6.2. Wody podziemne	39
6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi	41
6.4. Wody powierzchniowe	42
6.5. Powietrze i klimat akustyczny	43
6.6. Krajobraz	44
6.7. Formy ochrony przyrody, flora, fauna	44
6.7.1. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	46
6.8. Zasoby naturalne	47
6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	47
6.10. Oddziaływanie na ludzi	47
6.11. Dobra materialne	48
6.12. Gospodarka odpadami	48
6.13. Klimat	49
6.14. Ocena oddziaływania – synteza	49
7. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie jeśli stwierdzono występowanie znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000	51
8. Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	51
9. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000	52
10. Oddziaływanie transgraniczne	52
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	53
12. Podsumowanie i wnioski	54
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	56

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel opracowania

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zmianami). Prognoza dotyczy **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko**.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak ustalenia powyższego dokumentu wpłyną na poszczególne komponenty środowiska i na środowisko jako całość.

Prognoza wraz z tekstem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie poddana konsultacjom społecznym oraz będzie przedmiotem opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim.

1.2. Zakres prognozy

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynika z pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 kwietnia 2021 roku, nr WZŚ.411.38.2021.EK, pisma Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu z dnia 1 kwietnia 2021 roku, nr NS.NZ.4201.27.2021 oraz z artykułu 51 ust. ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zmianami). W związku z powyższym prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
 - f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
 - g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza obejmuje obszar objęty ustaleniami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń dokumentu. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

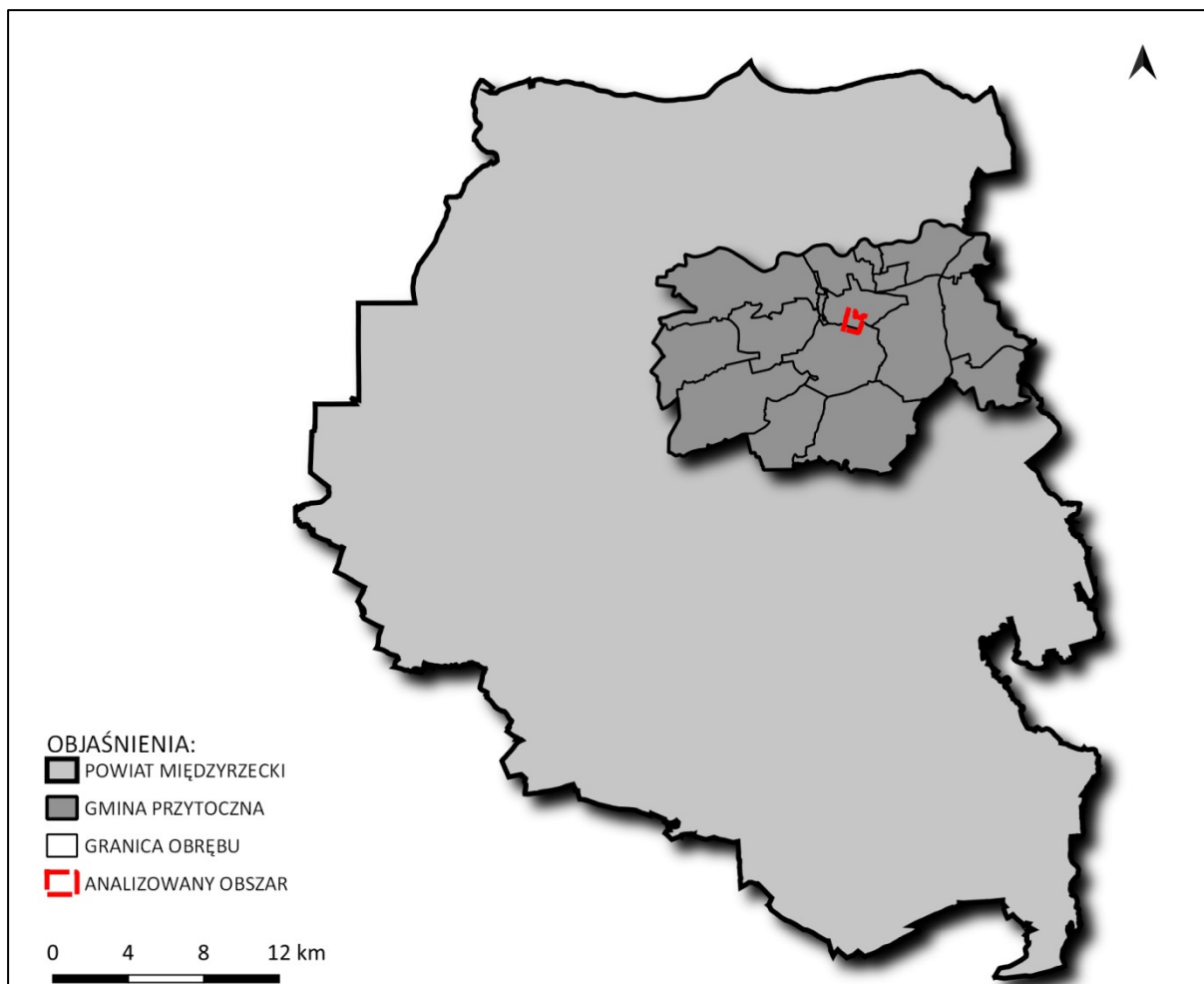
1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania

1. Chmielewski, T., Myga-Piątek, U., Solon, J. 2015. Typologia aktualnych krajobrazów Polski. Przegląd Geograficzny, 87(3), 377-408.
2. Gumiński R. 1951, Meteorologia i klimatologia dla rolników.
3. Woś, A. 1993. Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody. Zeszyty Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN.
4. Zielony, R., Kliczkowska, A. (2012). Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych.
5. Interpretacja wyników monitoringu operacyjnego, ocena stanu chemicznego oraz przygotowanie opracowania o stanie chemicznym jednolitych części wód ziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu według danych z 2017 r., Warszawa, 2018 r.
6. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012.
7. Kondracki J. 2002: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
8. Richling A., Solon J., 1996. Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
9. Mapa hydrograficznego podziału Polski.
10. Mapy topograficzne w skali 1:10 000.
11. Mapy topograficzne w skali 1:50 000.
12. Mapa Sozologiczna Polski w skali 1:50 000 wraz z komentarzem.
13. Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000 wraz z komentarzem.
14. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000.
15. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.
16. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp.
17. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2017-2020.
18. Raport o stanie środowiska województwa lubuskiego w 2020 r.
19. Program ochrony powietrza dla strefy lubuskiej.
20. Zrównoważona Europa 2030.
21. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Przytoczna.
22. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Obrębie Dębówko.
23. Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn.: "Zmiana (powiększenie)istniejącego obszaru i terenu górniczego "Dębowiec IV-3" w związku z planowanym powiększeniem granic złoża "Dębowiec IV", eksploatacja kruszywa z tego złoża i jego przerób".

24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).
25. Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311),
26. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148)
27. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395).
28. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888).
29. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.).
30. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.).
31. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710).
32. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.).
33. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.).
34. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161 ze zm.).
35. Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.).
36. Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny - <http://stat.gov.pl/bdl>.
37. www.codgik.gov.pl
38. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>
39. www.geoportal.gov.pl
40. www.geoserwis.gdos.gov.pl
41. www.mapa.korytarze.pl
42. www.nid.pl
43. www.zgora.pios.gov.pl
44. <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy#>
45. <http://mjwp.gios.gov.pl/>

1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie

Niniejsza prognoza dotyczy terenu położonego w gminie Przytoczna, częściowo w miejscowości Dębówko i częściowo w miejscowości Przytoczna, o powierzchni ok. 65 ha, objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko (ryc. 1.).

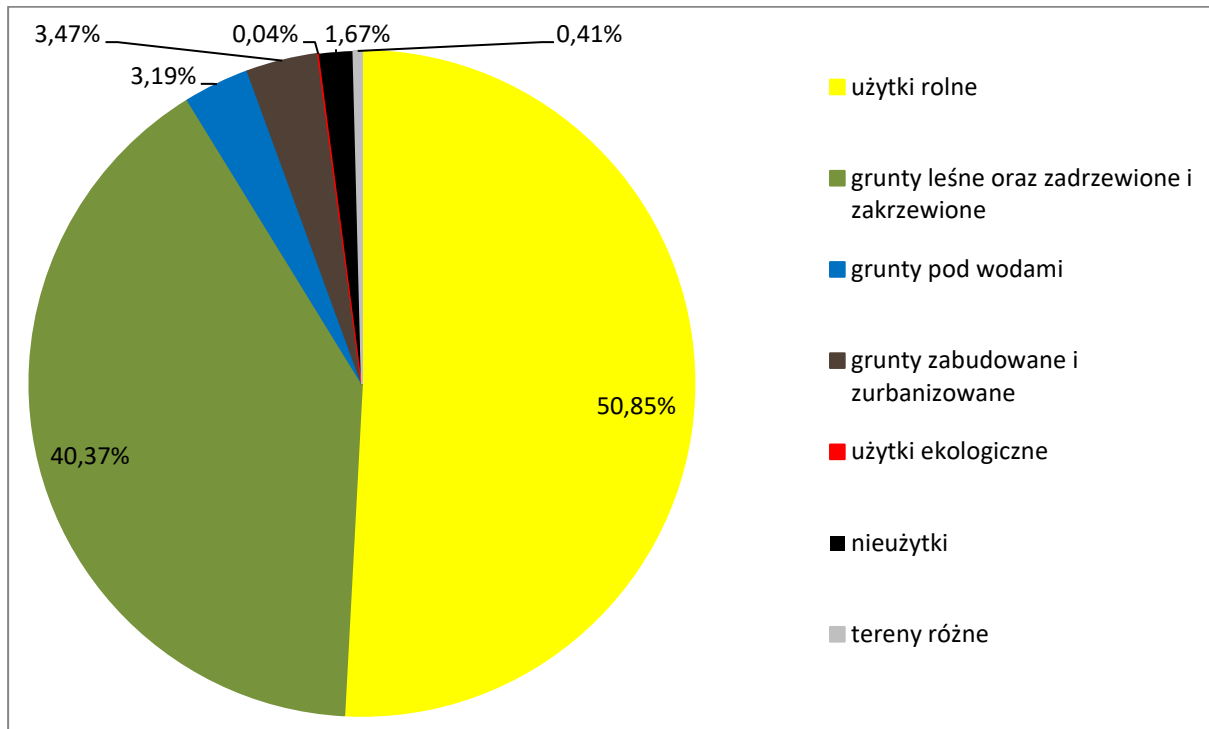

Ryc. 1. Lokalizacja obszaru objętego prognozą (źródło: opracowanie własne)

Gmina Przytoczna jest gminą wiejską i znajduje się w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego. Jest jedną z sześciu gmin powiatu międzyrzeckiego. Graniczy z gminami: Międzyrzecz, Skwierzyna, Pszczew, Bledzew i Międzychód. W skład gminy wchodzi 14 sołectw: Chełmsko, Krasne Dłusko, Nowa Niedrzwica, Dębówko, Gaj-Poręba, Goraj, Krobielewo, Lubikowo, Rokitno, Strychy, Stryzewo, Przytoczna, Twierdzielewo, Wierzbno. Przez Gminę przebiega droga krajowa nr 24 relacji Poznań-Gorzów Wielkopolski-Szczecin oraz droga wojewódzka nr 192, a także linia kolejowa nr 363, która łączy Rokietnicę ze Skwierzyną.

Gmina obszarowo zajmuje 184,5 km², co stanowi 1,32% powierzchni województwa lubuskiego. W strukturze użytkowania gminy Przytoczna (dane GUS, stan na 31.12.2014 r.) przeważają użytki

rolne, których powierzchnia wynosi ok. 9398 ha, co stanowi 50,85% powierzchni gminy (ryc. 2.). Około 40,37% powierzchni gminy to grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (7462 ha). Tereny zabudowane i zurbanizowane stanowią zaledwie 3,47% powierzchni gminy (641 ha). Powierzchnia gruntów pod wodami wynosi 509 ha (3,19%), użytków ekologicznych 7 ha (0,04%), natomiast nieużytków 309 ha (1,67%). Tereny różne stanowią 0,41% powierzchni gminy (75 ha).

Ryc. 2. Struktura użytkowania Gminy Przytoczna (źródło: opracowanie własne na podstawie danych bdl GUS)

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest miejscowości Dębówko oraz w niewielkim fragmencie w miejscowości Przytoczna. W granicach analizowanego obszaru zlokalizowane jest złożo kruszywa naturalnego „Dębowiec IV”, a w bezpośrednim sąsiedztwie, na północ od granic opracowania, złożo to jest eksploatowane. Tereny objęte analizowanym dokumentem (ryc. 3.) to tereny pól i lasów. Kompleksy te przecinają nieutwardzone drogi. Zgodnie z klasyfikacją gruntów obszar ten stanowią tereny użytków rolnych klas IIIb-VI, a także tereny użytków leśnych klas IV-VI.

Ryc. 3. Obszar opracowania na tle ortofotomapy (źródło: opracowanie własne)

Przedmiotowy obszar położony jest wśród terenów o takim samym charakterze jak on sam, tzn. otaczają go tereny pól i lasów. Jedynie od zachodniej strony sąsiaduje z utwardzoną drogą, natomiast od północy, w przeważającym fragmencie, z terenem górniczym „Dębowiec IV-3”, który objęty jest obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i oznaczony jako *teren i obszar górniczy przeznaczony do powierzchniowej eksploatacji kruszyw o oznaczeniu 3 PG*. Warto nadmienić, iż w granicach opracowania obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- północno-zachodni fragment przedmiotowego obszaru, objęty jest planem z 1997 roku i przeznaczony pod tereny usług sportowych i rekreacyjnych dla miejscowej ludności;
- niewielki fragment przy zachodniej granicy opracowania objęty jest planem z 2006 roku i przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytoczna, przyjętego Uchwałą Nr XXVII/169/2013 z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przytoczna w obrębach Dębówko i Przytoczna, przedmiotowy teren w studium wskazany został jako *„złoże kruszywa Dębowiec IV oraz obszar w kierunku południowym do perspektywicznej eksploatacji na podstawie mpzp z uwagi na występowanie terenów lasów, rekultywacja na wielofunkcyjne zbiorniki wodne z odtworzeniem terenów wyłączonych czasowo z produkcji leśnej wraz z rekultywacją w kierunku*

leśnym i zadrzewieniowym dla celów rekreacyjno-turystycznych.” W związku z powyższym, przewidywane w planie miejscowym rozwiązania, nie naruszają ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytoczna.

Jak wynika z analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia przedmiotowego planu miejscowego w 2018 roku Decyzją Marszałka Województwa Lubuskiego poszerzono granice złoża „Dębowiec IV”, a z wnioskiem o opracowanie planu do Wójta Gminy Przytoczna zwróciły się Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych Spółka Akcyjna, która obecnie eksploatuje sąsiednie złoża Dębowiec II i Dębowiec IV-3. Dodatkowo w uzasadnieniu do uchwały nr XXI.109.2020 Rady Gminy Przytoczna z dnia 12 sierpnia 2020 r. sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko wskazano, że opracowanie przedmiotowego MPZP ma na celu umożliwienie eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Dębowiec IV”, zlokalizowanego w obrębie Dębówko i Przytoczna. Konieczność podjęcia takiej uchwały podyktowane jest przepisami Ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161 ze zm.), ponieważ w granicach terenu na którym znajduje się ww. złożo kruszywa naturalnego występują użytki leśne oraz grunty orne klasy III.

1.5. Ustalenia analizowanego dokumentu

Głównym celem i przedmiotem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenu położonego w gminie Przytoczna w obrębie Dębówko i Przytoczna. Projekt planu ustala funkcję terenów oznaczonych na rysunku następującymi symbolami:

- **1PG i 2PG** – obszary i tereny górnicze;
- **KDW** – teren drogi wewnętrznej.

Cele analizowanego dokumentu są zgodne z przeznaczeniem terenu określonym w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Przytoczna. Analizowany dokument w swoich ustaleniach jest powiązany z dokumentami wyższego szczebla wymienionymi w rozdziale 1.6 niniejszej prognozy.

Analizowany dokument ma za zadanie jednoznacznie określić przeznaczenie terenu. Plan określi zapisy dotyczące szczegółowego zagospodarowania przedmiotowego terenu, określi dopuszczalne parametry planowanych obiektów budowlanych, a także rozwiązania dotyczące infrastruktury technicznej.

Projekt planu wprowadza następujące ograniczenia i wskazania w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono:

- 1) dopuszczenie lokalizacji:
 - a) obiektów tymczasowych,

- b) tablic informacyjnych,
 - c) sieci lub urządzeń infrastruktury technicznej w tym napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia;
- 2) zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej za wyjątkiem linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustalono:

- 1) zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie;
- 2) nakaz gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności z prawem miejscowym normującym utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem:

• **1PG i 2PG ustalono:**

- 1) powierzchnią eksploatacją kruszyw naturalnych w granicach udokumentowanego złoża wskazanego na rysunku planu;
- 2) stosowanie zabezpieczeń gwarantujących stabilność krawędziowych oskarpowań w obrębie eksploatacji kruszywa na terenach;
- 3) ograniczenie eksploatacji złoża wszelkich uciążliwości do granic terenów,
- 4) po zakończeniu eksploatacji:
 - a) obowiązek, docelowej rekultywacji terenów na cele rekreacyjne poprzez:
 - złagodzenie i wyrównanie obrzeżnych oskarpowań powyrobiskowych,
 - utworzenie zbiorników wodnych oraz co najmniej jednej plaży lub kąpieliska, w obrębie każdego zbiornika,
 - wprowadzenie zieleni urządzonej w tym o wysokości powyżej 2 m,
 - b) dopuszczenie lokalizacji funkcji sportu i rekreacji;
- 5) dostęp dla samochodów do przyległych dróg publicznych znajdujących się poza planem, w tym poprzez drogi wewnętrzne.

• **KDW ustalono:**

- 1) lokalizację pieszo-jezdni o szerokości nie mniejszej niż 4,5 m.
- 2) dopuszczenie lokalizacji stanowisk postojowych.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustalono:

- 1) na terenach **1PG, 2PG i KDW** zakaz lokalizacji budynków;
- 2) uwzględnienie:

- a) wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, w tym linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia wskazanej na rysunku planu oraz znajdujących się poza granicami planu gazociągów,
- b) w zagospodarowaniu terenów ograniczeń wynikających z sąsiedztwa z terenami lasów.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustalono:

- 1) szerokość dróg w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu;
- 2) zachowanie ciągłości powiązań elementów pasów drogowych, w granicach planu oraz z zewnętrznym układem drogowym;
- 3) dopuszczenie na terenach dróg lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem elementów układu drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono:

- 1) zaopatrzenie w wodę ustala się z sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi a w przypadku jej braku lub jej niewydolności dla procesów produkcyjnych z własnego ujęcia;
- 2) odprowadzenie ścieków:
 - a) bytowych i komunalnych ustala się do sieci kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi, a w przypadku jej braku lub niewydolności dla procesów produkcyjnych dopuszcza się do szczelnych zbiorników bezodpływowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony wód, powietrza, ziemi;
- 3) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych:
 - a) do sieci kanalizacji deszczowej,
 - b) poprzez retencjonowanie i zagospodarowanie w granicach własnych nieruchomości,
 - c) dopuszcza się poprzez zastosowanie przepuszczalnych nawierzchni parkingów, alternatywnych metod związanych z lokalną infiltracją, po uprzednim zabezpieczeniu przed zanieczyszczeniem wód gruntowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) zaopatrzenie w energię elektryczną:
 - a) ustala się z sieci elektroenergetycznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
 - b) dopuszcza się poprzez wykorzystanie OZE;
- 5) zaopatrzenie w ciepło:
 - a) ustala się w oparciu o indywidualne lub grupowe źródła ciepła,
 - b) dopuszcza się:
 - wykorzystanie energii cieplnej powstałej w produkcyjnych procesach technologicznych oraz z zastosowaniem OZE,
 - z ogólnodostępnej sieci ciepłowniczej;
- 6) zaopatrzenie w gaz:

- a) z sieci gazowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- b) dopuszcza się z indywidualnych zbiorników, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 7) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- 8) dopuszczenie:
 - a) lokalizacji sieci infrastruktury technicznej,
 - b) robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Dodatkowo w zakresie sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenu ustalono na terenie **KDW** dopuszczenie powierzchniowej eksploatacji kruszyw naturalnych w granicach udokumentowanego złoża wskazanego na rysunku planu, z obowiązkiem odtworzenia drogi do końca 2050 r.

Ponadto rysunek planu orientacyjny przebieg linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia.

1.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarem objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym.

Poniżej w sposób syntetyczny przedstawione zostały najważniejsze dokumenty, których priorytety w zakresie ochrony środowiska i kształtowania przestrzennej struktury kraju zostały uwzględnione w ocenianym projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE:

Agenda 2030

Jest to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Jego ramy wykraczają daleko poza, realizowane do tej pory, Milenijne Cele Rozwoju przyjęte w 2000 r. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

Analizowany dokument uwzględnia cele Agendy 2030, a w szczególności cel pn. „Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji - do 2030 roku zapewnić zrównoważone zarządzanie i efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych”, umożliwiając aktywizację udokumentowanego złoża, zgodnie z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (która musi być zgodna z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną). Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni z zapewnieniem trwałego i zrównoważonego rozwoju.

DOKUMENTY KRAJOWE:

Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej

Celem nadrzędnym wg Strategii jest: Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnienie-

niem potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa. Główny cel, który został uwzględniony w projekcie MPZP, spójny z założeniami Krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej to:

- Efektywne zarządzanie zasobami przyrodniczymi.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania Kraju do roku 2030 (KPZK)

Celem strategicznym koncepcji jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego, ponieważ decyduje on o warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe.

Projekt MPZP nawiązuje do następujących celów:

- poprawa spójności wewnętrznej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów,
- kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski,

DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp.

Niniejszy dokument jest głównym narzędziem polityki planowania przestrzennego w województwie. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp. został przyjęty uchwałą nr XLVI/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Oceniany dokument nawiązuje w swojej konstrukcji do celów Planu zagospodarowania przestrzennego poprzez uwzględnienie zagadnień takich jak:

- Rozbudowa infrastruktury energetycznej i ochrony środowiska;
- Racjonalna gospodarka zasobami złóż kopalin.

1.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W celu sporządzenia Prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko,
- przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
- zaznajomiono się z dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość,
- określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji ustaleń opisanych w projekcie dokumentu,
- przeprowadzono wizję terenową.

Podczas opracowywania niniejszej prognozy wykorzystano następujące metody oceny: opisową, macierzy, nakładania danych, analizę materiałów źródłowych oraz wykorzystano doświadczenie autorów w zakresie oceny oddziaływań różnego rodzaju przedsięwzięć na środowisko. Takie podejście dało możliwość przeprowadzenia wielokierunkowej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu planistycznego na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko oraz tereny, na które ustalenia tego dokumentu mogą oddziaływać. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z artykułem 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zmianami) są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu

Gmina Przytoczna według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego (2002) położona jest w granicach podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w trzech makroregionach geograficznych:

1. Pojezierze Wielkopolskie (315.5),
2. Pojezierze Lubuskie (Brandenbursko-Lubuskie) (315.4),
3. Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3);

w mezoregionie Pojezierza Poznańskiego (315.51), Bruzdy Zbąszyńskiej (315.44) oraz Kotliny Gorzowskiej (315.32). Powoduje to duże zróżnicowanie ekosystemów i krajobrazu środowiska charakterystycznego dla obszarów stykowych. Gmina ma charakter typowo nizinny. W zachodniej i środkowej części występują liczne pagórki i równiny, natomiast północna część objęta jest doliną Warty, która wyznacza północną granicę całej gminy.

Pojezierze Poznańskie pokrywa znaczącą część gminy Przytoczna, a także obszar objęty projektem MPZP. Pojezierze Poznańskie jest wysoczyzną otoczoną z czterech stron dolinami: Obornicką Doliną Warty na północy, Poznańskim Przełomem Warty na wschodzie, Doliną Środkowej Obry na południu i Bruzdą Zbąszyńską na zachodzie. Jest to region duży, zajmujący ok. 3 100 km² i dosyć zróżnicowany pod względem uwarunkowań przyrodniczych.

Bruzda Zbąszyńska to wschodnia część Pojezierza Lubuskiego, między Pojezierzem Łagowskim na zachodzie i Pojezierzem Poznańskim na wschodzie. Jest to szerokie obniżenie wykorzystywane przez lewy dopływ Warty – Obrę. Wypełniona jest utworami polodowcowymi (głównie – pola kemowe), związanymi z wytapianiem się lądolodu. Znajduje się na niej duża liczba jezior rynnowych. Do największych zalicza się: Jezioro Zbąszyńskie, Jezioro Lubikowskie i Jezioro Chobienickie.

Kotlina Gorzowska stanowi część Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, między ujściem Warty do Odry na zachodzie a Pojezierzem Chodzieskim na wschodzie. Jej powierzchnia wynosi 3740 km². Na zachód od Santoka (ujście Noteci do Warty) stanowi szeroką dolinę z tarasami zalewowymi i wyższymi — piaszczystymi oraz stożkiem napływowym Warty. Ku wschodowi rozwidła się na doliny Warty i Noteci rozdzielone międzyczeczem z wysokimi tarasami glacyjfluwalnymi, urozmaiconymi licznymi wydrami (wys. względna do 20 m) oraz niewielkimi rynnowymi jeziorami wytopiskowymi (na północ od Sierakowa i na południe od Drezdenka). We wschodniej części znajdują się lasy Puszczy Noteckiej. Jest słabo zaludniona, a miasta leżą na obrzeżach regionu.

Rzeźba terenu gminy jest urozmaicona, ponieważ została ukształtowana poprzez zlodowacenia, które doprowadziły do powstania wielu zróżnicowanych form polodowcowych z licznymi wzniesieniami i obniżeniami terenu. Cofający się lodowiec pozostawił po sobie wiele jezior, do których zali-

czamy: Jezioro Lubikowskie, Rokitno, Wierzbno, Mniszek, Przytoczna czy Żabno. Są to jeziora morenowe o bardzo rozwiniętej linii brzegowej, położone pośród wzgórz zarośniętych lasami. Północną granicę gminy stanowi rzeka Warta z łąkami, rozlewiskami i starorzeczami.

Ukształtowanie obszaru objętego prognozą jest zróżnicowane. Teren ten jest falisty z rozproszonymi pagórkami, pochylony w kierunku północnym (ku doliny Warty) i zlokalizowany jest na wysokości od 56 do 71 m n. p. m.

2.2. Krajobraz

Krajobraz gminy Przytoczna tworzą tereny produkcji rolniczej, które wraz z dużą powierzchnią lasów kształtują krajobraz mozaikowaty, z delikatną przewagą gruntów ornych. Przytoczna (miejscowość) ma charakter wielodrożnicy. Walory architektoniczno-krajobrazowe posiada głównie zabudowa realizowana do 1960 r. wpisujące się harmonijnie w krajobraz przyrodniczy i kulturowy. W Przytocznej występuje dysharmonijna krajobrazowo zabudowa wielorodzinną o płaskich dachach wraz z zabudową gospodarczą. Poza miejscowością gminną, zabudowa skupia się w mniejszych jednostkach osadniczych, gdzie dominuje budownictwo typowo wiejskie jednorodzinne.

Zgodnie ze współczesną typologią krajobrazu, krajobraz gminy można zaklasyfikować do grupy krajobrazów przyrodniczo-kulturowych, które zostały ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych i modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. Typ krajobrazu to krajobraz wiejski i mozaikowaty z przewagą elementów i struktur przyrodniczych. (Chmielewski i inni, 2015).

Według typologii Andrzeja Richlinga tereny gminy Przytoczna (a zatem również objętego opracowaniem) położone są na obszarze krajobrazów nizin rodzaju glacialnego i fluwioglacialnego. Niewielki fragment gminy charakteryzuje się krajobrazem dolin i obniżeń zalewowych den dolin (akumulacyjny). Analizowany obszar zlokalizowany jest w granicach krajobrazów nizin.

Obszar objęty opracowaniem pokryty jest głównie użytkami rolnymi, w przestrzeni których rosną zadrzewienia i zakrzewienia. Przybierają one formę drobnych kęp, rzędów i pojedynczo, przy drogach, miedzach itp. W pozostałej części analizowany teren to lasy, które stanowią fragment rozległego kompleksu leśnego, zlokalizowanego na wschód od granic projektowanego MPZP. Są to lasy przede wszystkim własności Skarbu Państwa.

Fizjonomię obszaru będącego przedmiotem niniejszej prognozy oraz jego sąsiedztwa przedstawia mapa topograficzna i ortofotomapa, stanowiące załączniki nr 1 i 2.

2.3. Budowa geologiczna

Na terenie gminy Przytoczna najstarsze stwierdzone utwory pochodzą z trzeciorzędu (paleogen i neogen) i reprezentowane są przez osady eoceńskie, oligoceńskie, mioceńskie i plioceńskie. Sedy-

mentację osadów paleogeńskich (eocen i oligocen) rozpoczynają warstwy mosińskie dolne, reprezentowane przez intensywnie zielone piaski kwarcowo-glaukonitowe, zwykle drobnoziarniste, miejscami ilaste lub mułkowate, w spągu miejscami różnoziarniste, lekko wapniste. Występują w nich czarne, owalne konkracje fosforanowe, syderytowo-limonitowe i pirytowe. W niektórych otworach na piaskach (lub zamiast nich) stwierdzono mułki z cienkimi wkładkami piasków, lignitu lub węgla brunatnego oraz z licznymi konkracjami. Są to utwory eocenu górnego – oligocenu dolnego, o miąższości od kilku do kilkunastu metrów. Cały kompleks utworów paleogenu osiąga miąższość około 40 m. Utwory neogenu (miocenu i pliocenu) rozpoczynają osady miocenu dolnego. Są to piaski, mułki i ility warstw dąbrowskich i rawickich o miąższości około 30 metrów. Wyżej zalegają osady ilasto-piaszczyste z wkładkami węgla brunatnego – warstwy ścinawskie, o miąższości około 40 metrów. W miocenie środkowym powstały piaski, ility, mułki oraz warstewki węgla brunatnych warstw pawłowickich, adamowskich, środkowopolskich oraz poznańskich dolnych, o sumarycznej miąższości dochodzącej do 60 m, zaburzone glacitektonicznie. Miocen środkowy – pliocen reprezentowany jest przez ility, mułki i piaski warstw poznańskich górnych, o miąższości do kilkunastu metrów. Miąższość osadów neogenu dochodzi do 180-240 m. Na powierzchni terenu odsłaniają się tylko utwory czwartorzędowe. Osady zlodowaceń południowopolskich zachowały się jedynie w obniżeniach terenu, zwłaszcza w rynnach erozyjnych, gdzie ich miąższość dochodzi do 100 m, natomiast na obszarach wysoczyzn zostały zerodowane. Zlodowacenie Nidy pozostawiło gliny zwałowe poprzedzielane warstwami wodnolodowcowych piasków średnio- i drobnoziarnistych, pyłowatych, miejscami ze żwirikami oraz z mułkami zastoiskowymi. Miejscami pod glinami występuje bruk morenowy. Osady te są silnie zaburzone glacitektonicznie. Zlodowacenie sanu pozostawiło piaski wodnolodowcowe drobnoziarniste, z wkładkami piasków różnoziarnistych ze żwirikami i przewarstwieniami piasków silnie gliniastych, mułki zastoiskowe (dolne), gliny zwałowe z rozdzielającymi je piaskami różnoziarnistymi. Na glinach zalegają mułki zastoiskowe (górne) oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. Z interglacją ferdynandowskim prawdopodobnie można wiązać kilkumetrowej miąższości drobnoziarniste piaski rzeczne. W czasie zlodowacenia wilgi osadziły się ciemnoszare gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe o miąższości od kilku do ponad 30 m.

Z interglacją mazowieckiego pochodzą mułki, ility i piaski jeziorne zaburzone glacitektonicznie, piaski, piaski ze żwirami i mułki rzeczne oraz torfy nawiercone w Rokitnie. Miąższości tych utworów dochodzą do 60 m. Z okresu interglacją lubawskiego pochodzą piaski i mułki rzeczne, natomiast ze zlodowacenia warty piaski i żwiry wodnolodowcowe (dolne), gliny zwałowe, mułki zastoiskowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe (górne). Łączna miąższość tych osadów dochodzi do kilkadziesiąt metrów. Osady zlodowaceń północnopolskich są najlepiej odsłonięte. Ich miąższość dochodzi do ponad 30 m. Reprezentują zlodowacenie wisty, stadiał górny, fazę leszczyńską i poznańską (nierozdzielone). Są to piaski i żwiry wodnolodowcowe (dolne), mułki zastoiskowe, piaski i żwiry akumulacji

szczelinowej, gliny zwałowe, piaski lodowcowe, piaski i żwiry ozów, piaski terasów kemowych, piaski i żwiry kemów, piaski i żwiry wodnolodowcowe (górne) oraz piaski i żwiry rzeczne terasów nadzalewowych. Utwory oligocenu, miocenu i czwartorzędu (zwłaszcza starszych zlodowaceń) są silnie zdeformowane glacitektonicznie – sfałdowane, a nawet złuskowane. Jako osady czwartorzędu nierozdzielonego opisano piaski i mułki jeziorne występujące w podłożu torfowisk, piaski ze żwirami i głazkami zwietrzelinowe, piaski i gliny deluwialne, piaski stożków napływowych, piaski rzeczne terasów zalewowych rzeki oraz piaski eoliczne. Najmłodsze osady – holocenijskie, to mułki i mułki torfiaste, miejscami z domieszką piasków (mady), namuły, kreda jeziorna, gytie i torfy. Ich miąższość rzadko przekracza kilka metrów.

W granicach analizowanego terenu występują:

- gliny zwałowe wykształcone z osadów lodowcowych (morenowe, glacialne) w Stadiale górnym o słabej wodoprzepuszczalności – występują na zdecydowanej większości przedmiotowego terenu;
- piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe na glinach zwałowych wykształcane z osadów wodnolodowcowych (fluwioglacjalnych, rzeczno-lodowcowe, sandrowe) w Stadiale górnym; te pierwsze charakteryzują się bardzo dobrą wodoprzepuszczalnością;
- piaski eoliczne w wydmach wykształcone z osadów eolicznych w czwartorzędzie o bardzo dobrej wodoprzepuszczalności;
- piaski lodowcowe wykształcone z osadów lodowcowych (morenowe, glacialne) wykształcone w Stadiale górnym;
- piaski i gliny deluwialne wykształcone z osadów deluwialnych (zrywów powierzchniowych) w czwartorzędzie, charakteryzujące się słabą wodoprzepuszczalnością.

Na terenie objętym analizą nie występują naturalne zagrożenia geologiczne związane z osuwaniem się mas ziemnych. W granicach omawianego obszaru występują złoża kruszywa naturalnego „Dębowiec IV”, a w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu (przy północnej granicy) znajduje się teren i obszar górniczy „Dębowiec IV-3”, posiadający koncesję na wydobycie do 05.07.2042 roku. Ponadto w odległości ok. 500 m od północnej granicy opracowania zlokalizowany jest kolejny teren i obszar górniczy „Dębowiec II-1”, który posiada koncesję na wydobycie do 05.09.2033 roku.

2.4. Gleby

Gleby gminy Przytoczna wykształciły się na skałach akumulacji rzecznej, lodowcowej i wietrznej. Są to przede wszystkim piaski różnej granulacji, gliny zwałowe, ility, torfy oraz muły. W dolinie Warty występują wykształcone mady rzeczne. Gmina Przytoczna jest gminą o charakterze typowo rolniczym. Gleby pod względem bonitacji są znacznie zróżnicowane. Większą część gminy pokrywają gleby o niskiej bonitacji V i VI klasa bonitacji gleb – 56,2% gruntów ornych i 43,9% użytków zielonych. Najsłabsze gleby w rejonach wsi Krasne Dłusko, Wierzбно, Goraj, Dębówko, Gaj, i Krobielowo. Natomiast najlepsze

kompleksy gleb w gminie występują w obrębach wsi Chełmsko, Nowa Niedzwica, Rokitno, i Przytoczna. Gleby najwyższej jakości (I klasa bonitacyjna) na terenie gminy nie występują. Użytki rolne zajmują ok. 50% obszaru gminy o strukturze niejednorodnej porozieleniane kompleksami leśnymi. Wskaźnik przydatności jest niski i wynosi 56,3 pkt. IUNG (średnia krajowa 66,6).

W granicach obszaru objętego opracowaniem występują gleby o klasach bonitacyjnych od IIIb do VI. Ponadto występują grunty leśne. W związku z powyższym konieczne będzie uzyskanie decyzji zezwalającej na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

2.5. Wody podziemne

Analizowany obszar nie znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Podziemnych (GZPW). Najbliższy taki zbiornik oddalony jest od obszaru objętego prognozą o ok. 3,70 km – GZWP nr 147 „Dolina rzeki Warta”. Jest to GZWP typu porowego, zbudowanego z utworów czwartorzędowych, którego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 10 tys. m³/dobę. Obszar GZWP nr 147 charakteryzuje się występowaniem poziomu wodonośnego o dużej wrażliwości na zanieczyszczenia mogące docierać z powierzchni terenu. Wodonoścem są tu głównie osady piaszczystożwirowe. Zwierciadło ma charakter swobodny lub występuje pod niewielkim ciśnieniem hydrostatycznym. Zwierciadło wody utrzymuje się najczęściej na głębokości od 0 do 5 m p.p.t.

Niemal cała gmina Przytoczna znajduje się w granicach Jednolitych Części Wód Podziemnych oznaczonych symbolem PLGW600041. Niewielki fragment Gminy (na południu) znajduje się w granicach JCWPd PLGW600059. Analizowany obszar zlokalizowany jest w granicach JCWPd nr 41. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stan chemiczny oraz stan ilościowy tych wód został określony jako dobry. Ponadto stwierdzono, że JCWPd nr 41 nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Celem dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Według Kleczkowskiego obszar gminy Przytoczna zaliczony został do nizinnej prowincji hydrogeologicznej, tj. pojeziernego pasa zbiorników czwartorzędowych. Cechą charakterystyczną modelu hydrogeologicznego jest 3-poziomowy czwartorzędowo-mioceniczny złożony system wodonośny, którego tworzą struktury hydrogeologiczne różnej genezy, o zróżnicowanej ciągłości. Jest to system wielowarstwowy wód podziemnych w utworach czwartorzędu i miocenu, ściśle powiązanych z wodami Warty na odcinku od Obrzycka do Gorzowa Wlkp. i jej dopływów. Granicami systemu są działy wodne zlewni Warty na odcinku od Obrzycka do Gorzowa Wlkp. Działy wód powierzchniowych, stanowiących granice omawianego systemu są w ogólnym zarysie zgodne z działami wód podziemnych, w przypadku płytszych poziomów. W przypadku poziomów głębszych, wododziały powierzchniowe nie pokrywają się z działami wód podziemnych. Analiza systemu pod kątem obszarów alimentacji i drenażu poszczególnych poziomów wodonośnych pokazuje, że wody podziemne poziomu gruntowego i

międzyglinowego na obszarze JCWPd nr 41 zasilane są praktycznie na obszarach wysoczyznowych. Zasilanie poziomu mioceńskiego może odbywać się na obszarach oddalonych od granic samej JCWPd nr 41. Poziomy najpłytsze zasilane są przez infiltrację z powierzchni terenu, lokalnie poprzez dopływ boczny oraz przy odpowiedniej różnicy ciśnień mogącej pokonać opór warstw izolujących, przez infiltrację z niżej ległych struktur hydrogeologicznych.

Zgodnie z odczytem hydroizobat przedstawionych na mapie hydrograficznej w skali 1:50 000, na obszarze objętym prognozą głębokość zalegania pierwszego zwierciadła wód gruntowych wynosi od 5 m.

2.6. Wody powierzchniowe

Gmina Przytoczna, a zatem obszar objęty ustaleniami miejscowego planu, położona jest w dorzeczu Odry, w regionie wodnym rzeki Warty. Głównym elementem sieci hydrograficznej na terenie gminy Przytoczna i gmin ościennych jest rzeka Warta. Warta płynie w uregulowanym i obwałowanym korycie zgodnie z przebiegiem pradoliny, równoleżnikowo przez cały obszar ze wschodu na zachód. Koryto Warty na wschodzie znajduje się przy prawym zboczu obniżenia pradolinowego, stąd po południowej stronie występują największe nagromadzenia starych koryt i starorzeczy. Największym dopływem Warty na obszarze gminy Przytoczna jest potok Mięcinka. Wyływa on z jeziora Lubikowskiego i płynąc w kierunku północnym przepływa przez większe jeziora: Mniszek, Przytoczno i Nadolno. Warta, Mięcinka i kilka cieków bez nazwy odwadniają obszar gminy. Są to jeziora morenowe o bardzo urozmaiconej linii brzegowej, najczęściej położone wśród wzgórz porośniętych lasami. Woda jezior charakteryzuje się dużą przezroczystością. Na terenie objętym ustaleniami analizowanego dokumentu nie występują zbiorniki i ciek wodne. Niemniej jednak w obszarze gminy występują (w stosunku do wielkości gminy) liczne jeziora oraz inne wody powierzchniowe w postaci zbiornika górniczego i gospodarstw rybnych:

- Lubikowskie - powierzchnia 314,7 ha, położone na granicy z gminą Przytoczna. Jezioro rynnowe, głębokie, leży na pagórkowatym terenie Bruzdy Zbąszyńskiej. Zlewnię jeziora charakteryzuje różnorodne zagospodarowanie, brzeg północny przylega bezpośrednio do pól i łąk, a pozostałe brzegi porośnięte są lasem. Jezioro charakteryzuje się bardzo dobrze rozwiniętą linią brzegową. Urozmaicone dno zbiornika posiada kilka głęboczków. Główny dopływ do Jeziora Lubikowskiego niesie wody z sąsiedniego Jeziora Czarnego;
- Nadole (Nadolno) – powierzchnia 4,06 ha. Jezioro położone wśród terenów uprawnych w odległości kilkuset metrów od północnych krańców miejscowości Przytoczna. W pobliżu zachodnich brzegów jeziora zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków gminy Przytoczna. Jest to jezioro przepływowe;
- Płotkowe (Plesno) - powierzchni 9,78 ha. Jezioro położone wśród lasów sosnowych w odległości 1 km na południowy zachód od miejscowości Strychy. Jest to jezioro bezodpływowe, o zaawansowa-

- nym stopniu eutrofizacji, brzegi w przeważającej części pokryte są gęstą roślinnością wodną, reprezentowaną głównie przez trzcinę pospolitą;
- Przytoczna - powierzchnia 26 ha. Jezioro położone przy wschodnich krańcach miejscowości Przytoczna, na jego północnym brzegu zlokalizowano gminne kąpielisko. Misa jeziora ma wydłużony kształt, który jest charakterystyczny dla jezior rynnowych. Jest to jezioro przepływowe;
 - Rokitno - powierzchnia 61,5 ha, położone w kompleksie tzw. jezior obrzańskich. Nie posiada jednak połączenia z tymi jeziorami, jest bezodpływowe. Zlewnia bezpośrednia jeziora to tereny w przewadze leśne. Brak na terenie zlewni bezpośredniej jeziora żadnej miejscowości. Jakość wód jeziora Rokitno na podstawie oceny wykonanej według SOJJ odpowiada I klasie czystości. Jest zbiornikiem średnio podatnym na wpływy z zewnątrz - zostało zaliczone do II kategorii podatności na degradację;
 - Rokitno Małe - powierzchnia 6,60 ha. Jezioro otoczone lasami, leży 1 km na zachód od miejscowości Rokitno. Misa jeziora ma wydłużony kształt, który jest charakterystyczny dla jezior rynnowych. Jest to jezioro bezodpływowe, o zaawansowanym stopniu eutrofizacji, zwierciadło wody w przeważającej części pokryte jest roślinnością wodną, głównie trzciną pospolitą;
 - Wierzbnno (Wierzbińskie) - powierzchnia 18,16 ha. Jezioro położone wśród lasów sosnowych, w odległości 1,5 km na południe od miejscowości Strychy oraz 1,5 km na północ od miejscowości Wierzbnno. Jest to jezioro bezodpływowe, o zaawansowanym stopniu eutrofizacji, w szczególności procesowi temu poddana jest zatoka zlokalizowana na wschodnim krańcu jeziora;
 - Żabno (Żabie) I i II - powierzchnia 10,9 oraz 7,10 ha. Zlokalizowane w południowo-zachodniej części gminy Przytoczna. Te dwa jeziora mają charakter jezior rynnowych. Są wydłużone, przypominając niekiedy doliny rzeczne. Wyróżniają się charakterystyczną, prawie równoległą linią brzegową. Występują razem, układając się w charakterystyczne ciągi. Dna tych jezior są bardzo urozmaicone. Wyżej wymienione akweny mają III klasę czystości, ale są ku temu starania by zapewnić II klasę czystości w parametrach biologicznych i fizyczno-chemicznych.

Na terenie objętym ustaleniami projektowanego MPZP nie znajdują się wody powierzchniowe. Najbliżej położonymi wodami powierzchniowymi są jezioro Nadolno (ok. 600 m od granic przedmiotowego terenu) oraz rzeka Męcinka. Na północ od granic terenu objętego analizą zlokalizowane są dwa sztuczne zbiorniki wodne na terenie odkrywkowym (kruszywa naturalne).

Obszar objęty opracowaniem leży na obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) PLRW600025187789 Męcinka, której potencjał ekologiczny określono poniżej dobrego, natomiast stan chemiczny jako dobry. Niemniej jednak stan ww. JCWP określono jako zły. Ponadto wody te zagrożone są nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla JCWP Męcinka jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i utrzymanie dobrego stanu chemicznego. Termin osiągnięcia ww. celów wyznaczono na rok 2021.

Teren objęty ustaleniami MPZP, zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego, znajduje się poza wyznaczonym obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) oraz średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%). Ponadto przedmiotowy obszar nie jest narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Ww. zagrożenia występują jedynie na północy gminy Przytoczna, wzdłuż rzeki Warta.

2.7. Klimat

Klimat w obszarze opracowania jest łagodny, umiarkowanie ciepły. Ma charakter przejściowy, pomiędzy oceanicznym i kontynentalnym z przewagą oceanicznego. Na klimat znaczny wpływ mają także masy powietrza. Aż 70% przepływających mas powietrza stanowią masy powietrza polarnomorskie. Przytoczna jest gminą ze znacznymi opadami deszczu - nawet podczas najsuchszych miesięcy występuje dużo opadów. W gminie Przytoczna średnia roczna temperatura wynosi 8.8 °C. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 552 mm.

Najsuchszym miesiącem jest luty. Występują w tym czasie opady na poziomie 28 mm. Większość opadów przypada na lipiec, średnio 71 mm. Średnia temperatura 19.2 °C sprawia, że Lipiec jest najcieplejszym miesiącem w roku. Styczeń jest najzimniejszym miesiącem, z temperaturami w okolicach -2.8 °C. Pomiędzy najsuchszym i najmokrzejszym miesiącem, jest różnica wielkości 43 mm opadu. Przez rok, temperatura waha się o 22.0 °C.

Według podziału klimatycznego Wosia (1996 r.) obszar ten położony jest na pograniczu dzielnicy pomorskiej i lubuskiej – klimat umiarkowany. Rejon ten zaliczany jest do najcieplejszych w Polsce. Czas trwania zimy wynosi tu około miesiąca. Liczba dni z mrozem i przymrozkami oraz czas trwania pokrywy śnieżnej nie przekracza 90 do 100 dni. Okres wegetacyjny trwa przez 200-215 dni.

2.8. Jakość powietrza atmosferycznego

W 2021 roku GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wyniki opublikowane zostały w wojewódzkim za rok 2020.

Ocenę taką wykonuje się w odniesieniu do stref i poziomów substancji w oparciu o następujące przepisy:

- Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2020 r., poz. 1219 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031);
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie sposobu obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji (dla pyłu PM_{2,5}) (Dz. U. z 2012 r. poz. 1029);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2020 r. poz. 2221);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie systemu informacyjnego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz.U. z 2020 r. poz. 2386);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 995 - t.j., z późn zm.).

Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) wyznaczono trzy strefy: „miasto Gorzów Wielkopolski”, „miasto Zielona Góra”, i „strefę lubuską”, gdzie powyższe strefy stanowią:

- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców .

Obszar objęty prognozą znajdują się w strefie lubuskiej.

Celem corocznej oceny jakości powietrza wykonywanej przez GIOŚ jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń w zakresie umożliwiającym:

1. dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza);
2. uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach;
3. wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Tabela 2. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
benzen	rok kalendarzowy	5	nie dotyczy
dwutlenek azotu	jedna godzina	200	18 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
dwutlenek siarki	jedna godzina	350	24 razy
	24 godziny	125	3 razy
ołów	rok kalendarzowy	0,5	nie dotyczy
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25	nie dotyczy
pył zawieszony PM 10	24 godziny	50	35 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
tlenek węgla	8 godzin	10000	nie dotyczy

Tabela 3. Poziomy docelowe zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu	Dopuszczalna częstość przekroczenia docelowego poziomu w roku kalendarzowym
arsen	rok kalendarzowy	6 ng/m^3	nie dotyczy
benzo(a)piren	rok kalendarzowy	1 ng/m^3	nie dotyczy
kadm	rok kalendarzowy	5 ng/m^3	nie dotyczy
nikiel	rok kalendarzowy	20 ng/m^3	nie dotyczy
ozon	8 godzin*	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	25 dni**
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	nie dotyczy

* stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

** liczba dni z przekroczeniami poziomu docelowego w roku kalendarzowym, uśredniona w ciągu ostatnich trzech lat. Jeżeli brak wyników pomiarów z trzech lat, podstawę klasyfikacji mogą stanowić wyniki z dwóch lub jednego roku.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO_2 , dwutlenek siarki SO_2 , benzen C_6H_6 , ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM10, pył PM2,5, ozon O_3 , tlenek węgla CO. Ocena dokonywana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmuje: dwutlenek siarki SO_2 , tlenki azotu NO_x i ozon O_3 . Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń (tzn. występujących w najbardziej zanieczyszczonych rejonach) na obszarze aglomeracji lub innej strefy.

Tabela 4. Cel długoterminowy dla poziomu zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	8 godzin*	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Tabela 5. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
Tlenki azotu*	rok kalendarzowy	30
Dwutlenek siarki	rok kalendarzowy	20
	pora zimowa (okres od 1 X do 31 III)	

* - suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu

Tabela 6. Poziom docelowy zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	18 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}^*$

* wyrażony jako AOT40

Tabela 7. Cel długoterminowy pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	6 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}^*$

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji,
- poziom docelowy,
- poziomy celów długoterminowych.

Wynikiem oceny, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- **klasy A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, albo poziomów docelowych,
- **klasy C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, albo poziomy docelowe,

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- **klasa D1** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W wyniku przeprowadzenia powyższej analizy jakości powietrza w 2020 roku, obszar objęty ustaleniami analizowanego dokumentu, należący do strefy lubuskiej, zakwalifikowano pod kątem ochrony zdrowia i ochrony roślin do klas przedstawionych w poniższych tabelach (tabela 8 i 9).

Tabela 8. Klasyfikacja strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2020 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	Pb	BaP	As	Cd	Ni	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
Strefa lubuska	A	A	A	A	A	A	A	C	A	A	A	C	D2

Tabela 9. Klasyfikacja strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin w 2020 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	kryterium – poziom dopuszczalny			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
Strefa lubuska	A	A	A	D2

W roku 2020 przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w strefie lubuskiej dotyczyło dwóch zanieczyszczeń: stężenia docelowego ozonu O₃ oraz benzo(a)pirenu. Ponadto przekroczony został cel długoterminowy dla ozonu.

Wyniki pomiarów stężenia B(a)P zawartego w pyłe PM₁₀ oraz obiektywne szacowanie oparte na rezultatach modelowania matematycznego i rozkładzie źródeł emisji wskazały na wystąpienie na terenie wszystkich trzech stref województwa lubuskiego szeregu obszarów przekroczenia poziomu docelowego określonego dla tej substancji. Są one położone głównie w rejonie średnich i większych miejscowości.

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń, których stężenia nie przekroczyły obowiązujących w 2020 roku kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi strefa lubuska otrzymała klasę A.

Ze względu na ochronę roślin strefa lubuska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. Jednak w strefie tej zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

2.9. Formy ochrony przyrody, flora, szata roślinna i fauna

2.9.1. Szata roślinna

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną R. Zielonego i A. Kliczkowskiej analizowany obszar znajduje się w krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, w mezoregionie Równiny Nowotomyskiej. Mezoregion ten charakteryzuje się krajobrazem z roślinnym śródładowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie wielkopolsko-łużyckiej.

Na terenie gminy Przytoczna występują różne zbiorowiska leśne, zajmujące 39% całkowitej powierzchni. Nie tworzą one zwartego kompleksu leśnego, niemniej jednak gmina jest jednym z najbardziej zalesionych zakątków kraju. Obszary leśne położone są w Nadleśnictwie Międzychód i Międzyrzecz. Wśród wszystkich gatunków drzew, przeważają bory sosnowe występujące na 90% powierzchni terenów leśnych gminy. Tereny podmokłe porastają olsy, łęgi, które zajmują około 2% powierzchni terenu całej gminy. Inne często spotykane gatunki drzew leśnych to także: brzoza, olsza, modrzew, dagleżja, świerk, grab, dąb, topola, jesion, lipa nawet cyprysik Lawsona. Na analizowanym obszarze, zgodnie z informacjami zawartymi w banku danych o lasach, występują lasy mieszane świeże (LMŚW), bory mieszane świeże (BMŚW), bory świeże (BŚW). Są to lasy gospodarcze porośnięte głównie sosną (*Pinus sylvestris*), z niewielką domieszką brzozy brodawkowatej, dębu szypułkowego, niekiedy i niepożądanego czeremchy amerykańskiej. W większości stanowią własność Skarbu Państwa. Mają połączenie z rozległym kompleksem leśnym, zlokalizowanym na wschód od granic analizowanego terenu.

Zdecydowaną większość omawianego terenu stanowią agrocenozy gruntów ornych z roślinnością segetalną oraz sporadycznie roślinność ugorów. Agrocenoza cechuje się ujednoczeniem gatunkowym i wiekowym roślin. Powoduje to, że środowisko takie jest mało stabilne i podatne na degradację. Zachowuje jednak zdolność do regeneracji za sprawą wysokich wartości produkcyjnych podłoża. Ponadto na przedmiotowym obszarze występują wąskie pasy roślinności sąsiadujące z polami, są to nieuprawiane nieużytki zielone przypominające swą strukturą kadłubową łąkę świeżą lub mozaikę łąki świeżej i gatunków okrajków, towarzyszących uprawom pól roślin segetalnych i ruderalnych. Stwierdzono gatunki typowe dla stanowisk ruderalnych. Są wśród nich na przykład dymnica pospolita *Fumaria officinalis*, mak polny *Papaver rhoeas*, tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, starzec zwyczajny *Senecio vulgaris*.

Omawiany teren nie jest miejscem wartościowym z punktu widzenia ochrony flory i jej bioróżnorodności w gminie Przytoczna. W Waloryzacji Przyrodniczej Gminy teren ten nie został objęty żadną formą ochrony przyrody aby chronić potencjalnie cenne zasoby szaty roślinnej.

Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną.

2.9.2. Fauna

Najbogatszą fauną na terenie gminy Przytoczna cechuje się dolina Warty. Najważniejszą grupą zwierząt są ptaki, w tym kilka gatunków chronionych prawem międzynarodowym. Sporadycznie na nadwarciańskich łąkach występują derkacz, czajka i kszyc. Liczny jest tu także gąsiorek oraz jarzębata. Nad śródleśnymi ciekami wodnymi można zobaczyć zimorodka, a także najmniejszego naszego ptaka strzyżyka wole oczko. Z innych zwierząt na uwagę zasługuje wydra i bóbr europejski. Inne grupy zwierząt często spotykane na terenie gminy to sarna (polna i leśna), jeleń, dzik, lis, zając, kuropatwa czy też borsuk. Z gatunków zagrożonych wyginięciem trzeba wymienić wydrę, orła bielika, żurawia, bo-

ciana czarnego a także największego dzięcioła Europy – dzięcioła czarnego. W gminie stwierdzano też dość rzadkie gatunki płazów i gadów – kumaki nizinne w dolinie Warty, a także grzebiuszkę ziemną oraz ropuchę zieloną i rzekotkę drzewną. Wśród gadów stosunkowo często spotykany jest zaskroniec.

Na przedmiotowym terenie zaobserwowano w okresie wiosenno-letnim i jesiennym ok. Z uwagi na położenie analizowanego obszaru (w sąsiedztwie lasów) możliwe jest wystąpienie nie tylko mniejszych zwierząt typowych dla agrocenozy rolnej (takich jak gryznie czy ptaki),

Cały obszar przyszłej kopalni odwiedzany jest w okresie wiosenno-letnim i jesiennym przez ok. 30 gatunków, a w sezonie zimowym przez ok. 5-11 gatunków ptaków wykorzystujących przestrzeń polne jako potencjalne żerowiska oraz jako trasy stałych dobowych przelotów, m.in. blaszkodziobe, myszołów, bocian biały, kos, pliszka siwa, szpak, sroka, kruk, wrona siwa, trznadel, zięba, bogatka, dymówka, oknówka, gąsiorek, szczygieł, grzywacz, skowronek, dzwonek, bażant. Tam gdzie pojawiają się owady w porze ciepłej oraz wszędzie tam gdzie pozostaną na zimę nasiona roślinności, w tym roślin uprawnych tam też pojawią się i żerujące ptaki, dlatego rozległe obszary pól sąsiadujące z analizowanym terenem zapewnią ptakom odpowiednie powierzchnie żerowiskowe. Herpetofauna analizowanego obszaru reprezentowana jest przez jaszczurkę zwinkę, ropuchę szarą, żabę trawną. Ze względu na położenie przedmiotowego terenu (w bezpośrednim sąsiedztwie dużego kompleksu leśnego), stwierdzono występowanie gatunków ssaków typowo leśnych należących do grupy zwierząt znoszących umiarkowanie silną antropopresję a nawet wykazujące skłonność do synantropizacji. Stosunkowo liczną grupę ssaków stanowią gatunki łowne wykorzystujące analizowany obszar jako miejsce żerowania lub poszukiwania pokarmu. Organizmy te najprawdopodobniej bytują trwale na obszarach sąsiadujących z omawianym terenem. Regularnie obserwuje się tu pojawianie się saren, zajęcy, jeleni i dzików.

Korytarze ekologiczne

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach korytarza ekologicznego *Lasy zachodniej Wielkopolski* KPnC-19A.

2.9.3. Formy ochrony przyrody

W granicach analizowanego obszaru, a także w jego bezpośrednim sąsiedztwie, nie występują formy ochrony przyrody w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody.

Listę form ochrony przyrody znajdujących się w promieniu 30 km (dla użytków ekologicznych 15 km) od granic projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prezentuje tabela 10 (w tabeli nie uwzględniono pomników przyrody), a lokalizację tego obszaru na ich tle załącznik nr 3.

Najbliżej zlokalizowane formy ochrony przyrody względem obszaru objętego projektem MPZP to Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Warty i Dolnej Noteci (2,16 km) oraz obszar specjalnej ochrony NATURA 2000 Puszcza Notecka PLB300015 (2,83 km) i Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry PLB080005 (3,85 km), a także Specjalne Obszary Ochrony NATURA 2000 Rynna Jezior Obszańskich PLH80002

(3,85 km) oraz Pszczewski Park Krajobrazowy (3,83 km). Najbliżej zlokalizowanym użytkiem ekologicznym jest Kępa Krasne Dłusko, która znajduje się w odległości 6,76 km od granic opracowania.

Analizowany obszar znajduje się w granicach korytarza ekologicznego – Lasy zachodniej Wielkopolski.

Na przedmiotowym terenie nie występują pomniki przyrody. Najbliżej zlokalizowanym pomnikiem przyrody jest oddalony o ok. 2,9 km na wschód od granic opracowania Cis pospolity – *Taxus baccata*. Jego wysokość wynosi 11 m, natomiast pierśnica 105 cm.

Tabela 10. Obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody położone w promieniu 30 km od analizowanego obszaru; dla użytków ekologicznych 15 km

REZERWATY	
Nazwa	[km]
Dąbrowa na Wyspie	6.71
Bagno Leszczyny	9.50
Czaplisko	13.14
Goszczanowskie Źródlika	13.86
Lubiatowskie Uroczyska	14.31
Łabędziniec	15.24
Czaplenice	16.08
Jeziora Gołyńskie	16.25
Kolno Międzychodzkie	16.25
Dolina Kamionki	18.25
Czaple Wyspy	21.97
Santockie Zakole	22.52
Jezioro Wielkie	22.83
Mszar nad Jeziorem Mnich	22.92
Rybojady	22.96
Cegliniec	23.04
Cegliniec - otulina	23.09
Nietoperek	23.38
Buki Zdroiskie im. Prof. Lucjana Agapowa	26.52
Buki nad Jeziorem Lutomskim	27.79
Czarna Droga	28.89
Buki nad Jeziorem Lutomskim - otulina	29.09
Bukowy Ostrów	29.46
Bukowy Ostrów - otulina	29.47
Janie im. Włodzimierza Korsaka	29.52
PARKI KRAJOBRAZOWE	
Pszczewski Park Krajobrazowy	3.83
Miedzichowski Park Krajobrazowy	17.15
Miedzichowski Park Krajobrazowy	17.15
Dolina Kamionki	17.20
Sierakowski Park Krajobrazowy	18.27
Łagowsko-Sulęciński Park Krajobrazowy	29.78
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	
Dolina Warty i Dolnej Noteci	2.16
Gorzycko	5.03
H (Międzychód)	6.38
Pojezierze Puszczy Noteckiej	11.65
Dolina Obry	11.87
Rynna Paklicy i Ołoboku	14.51
I Międzyrzecz-Trzciel	17.68
Rynny Obrzycko-Obrzańskie	24.05
Puszcza Notecka	24.20

Dolina Jeziornej Strugi	25.54
Puszcza Barlinecka	25.60
Zbąszyńska Dolina Obry	27.54
Puszcza Drawska	27.68
Pojezierze Lubniewicko-Sulęcińskie	27.73
ZESPÓŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE	
Kijewickie Kerki	15.72
Uroczyska Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego	19.24
Drezdeneckie Uroczyska	24.21
NATURA 2000 OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY	
Puszcza Notecka PLB300015	2.83
Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry PLB080005	3.85
Dolina Dolnej Noteci PLB080002	15.06
Puszcza Barlinecka PLB080001	25.65
Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016	28.55
NATURA 2000 SPECJALNE OBSZARY OCHRONY	
Rynna Jezior Obrzańskich PLH080002	3.85
Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032	7.47
Skwierzyna PLH080041	12.44
Jeziora Gościmskie PLH080036	12.55
Ostoja Międzychodzko-Sierakowska PLH300032	14.75
Dolina Kamionki PLH300031	17.31
Nietoperek PLH080003	19.23
Dolina Leniwej Obry PLH080001	19.45
Ujście Noteci PLH080006	20.44
Jezioro Mnich PLH300029	22.88
Ostoja Barlinecka PLH080071	25.65
Jezioro Kubek PLH300006	26.22
Sieraków PLH300013	26.76
Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046	29.12
Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008	29.15
UŻYTEK EKOLOGICZNY	
Kępa Krasne Dłusko	6.76
Bagno Maszyna	7.18
Między Liniami	8.33
Wyspa na jeziorze Winnogóra	8.50
Bagienko Zamyślin	8.64
Kępa Nadwarciańska	8.83
Leszczyny	8.87
Małe Łąki	10.58
Wyspa na jeziorze Mierzyńskim	10.89
Bagno	11.05
Bagno	12.26
Zalesione Kalsko	12.29
Łąki Rojewskie	12.40
Wyspa na jeziorze Gorzyńskim	12.50
Owalne Bagno	12.64
Makąty	12.88
Biały Domek	13.09
Kalsko	13.28
Bagienka	13.37
Nieużytek	13.46
Duże Bagno	13.52
Bagna W Obrębie Pierska	13.68
Nad Jeziolem Pierska	13.87
Wyspa na jeziorze Duże Dormowskie	13.88
Użytek ekologiczny w Świechocinie	14.09
Odnoga	14.11

Uszcza	14.14
Kwiecie	14.77
Bagno II	14.83

Źródło: Geoserwis GDOŚ

2.10. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Formą ochrony obiektów o wysokiej wartości historycznej oraz kulturowej jest wpisanie ich do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków przez właściwy organ. Ewidencja zabytków powinna odzwierciedlać cały zasób zabytkowy na danym terenie, natomiast wpis do rejestru zabytków wywołuje skutki prawne w postaci objęcia danego obiektu ochroną prawną, pozwalającą na ingerencję państwa w konstytucyjnie chronione prawo własności.

Na analizowanym obszarze oraz w jego sąsiedztwie nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

(w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody)

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach form ochrony przyrody wyróżnionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zmianami). Niemniej jednak do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowego dokumentu zalicza się:

- ochronę klimatu akustycznego;
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych;

Należy jednak podkreślić, że na stan i funkcjonowanie poszczególnych składników środowiska wpływają różne czynniki i uwarunkowania, między innymi takie jak: wzajemne powiązania komponentów, ich lokalizacja, stopień wzajemnego oddziaływania, obieg – przepływ materii między nimi, sposób dotychczasowego zagospodarowania, a także rodzaj sąsiedztwa.

Teren opracowania planu nie jest zainwestowany. Są to tereny leśne oraz tereny użytkowane rolniczo lub odłogowane. Najbliższe budynki mieszkalne zlokalizowane są w odległości ok. 30 m od północnej granicy analizowanego obszaru.

Środowisko przyrodnicze terenu objętego analizą wystawione jest i będzie na działanie niekorzystnych zjawisk, takich jak:

- zanieczyszczenia powietrza, związane z ogrzewaniem budynków, znajdujących się na terenach sąsiednich oraz ruchem samochodowym na drogach zlokalizowanych w granicach i przy granicach opracowania, a także związane z prowadzoną działalnością kopalni kruszyw naturalnych na północ od przedmiotowego terenu;
- zanieczyszczenia obszarowe powodowane działalnością rolniczą. Obecność pól uprawnych powoduje typowo rolnicze „uciążliwości” wynikające z przebiegu roku produkcyjnego w rolnictwie (wiosenne prace polowe, żniwa, wykopki, siewy jesienne). W okresie użyźniania gleby często stosuje się nawozy naturalne – obornik. Opryski przeciwko chwastom i grzybom stosowane są w postaci pojedynczych zabiegów i przeważnie przy sprzyjających warunkach meteorologicznych – w wyniku realizacji ustaleń analizowanego dokumentu tereny rolnicze zostaną przekształcone w tereny kopalniane, w związku z czym problem ten nie będzie dłużej występować na przedmiotowym terenie;

- zanieczyszczenia metalami ciężkimi, szczególnie w pobliżu dróg;
- zanieczyszczenie hałasem z dróg oraz kopalni kruszywa naturalnego.

Ponadto inwestycja, której realizację umożliwi przedmiotowy dokument, powodować będzie przekształcenia w przypowierzchniowych strukturach geologicznych, potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia podłoża gruntowego (w wyniku awaryjnych wycieków substancji ropopochodnych z samochodów dostawczych i z maszyn budowlanych), drgania, przekształcenia warunków hydrogeologicznych, wzrost zanieczyszczeń powietrza, likwidację roślinności leśnej i rolniczej, niszczenie szaty roślinnej a co za tym idzie niszczenie siedlisk, płoszenie zwierząt w trakcie realizacji i eksploatacji inwestycji, a także likwidację fauny glebowej (edafon). Powyższe zagrożenia ustąpią w momencie zakończenia pracy kopalni i zrekultywowaniu przedmiotowego terenu.

Wśród pozostałych, potencjalnych, zagrożeń można wyróżnić tak zwane zagrożenia nadzwyczajne związane z wystąpieniem różnego rodzaju awarii oraz nadzwyczajnymi zjawiskami przyrodniczymi (wiatry huraganowe, powódź). W zakresie zapobiegania wyżej wymienionym zagrożeniom niezbędne jest stosowanie odpowiednich zabezpieczeń, wymaganych przepisami prawnymi i normatywnymi, między innymi w zakresie ochrony pożarowej.

Należy jednak podkreślić, iż przedmiotowy obszar nie znajduje się w granicach form ochrony przyrody wyróżnionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w związku z czym nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary chronione.

Szczegółowy wpływ ustaleń analizowanego dokumentu opisano w dalszych rozdziałach.

4. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU

Teren objęty analizowanym opracowaniem stanowi grunty leśne oraz grunty użytkowane rolniczo lub odłogowane. Aktualny stan środowiska analizowanego obszaru jest dobry. Występująca tam roślinność wpływa pozytywnie na krajobraz, jak i nie stanowi zagrożenia dla obszarów chronionych, zapewniając doskonałe warunki bytowania licznym przedstawicielom flory i fauny. Analizowany obszar częściowo objęty jest dwoma obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego:

- Nr XL/170/97 z dnia 30 grudnia 1997 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przytoczna – ustalający funkcję usług sportowych i rekreacyjnych;
- Nr XLI/230/2006 z dnia 30 maja 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Dębówko obszar 1, obszar 2 i obszar 3 – ustalający funkcję zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej.

W przypadku braku realizacji ustaleń przedmiotowego projektu planu zagospodarowania tych terenów będzie kontynuowane zgodnie z istniejącymi planami oraz – na obszarach nieobjętych ustaleniami MPZP (z wyłączeniem terenów leśnych i rolnych klas IIIb) – w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. Zakładać można, że większość przedmiotowego terenu pozostanie użytkowana rolniczo, co nie wypłynie na obecny stan środowiska, w tym klimat akustyczny, jakość powietrza, a pośrednio jakość ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Niemniej jednak biorąc pod uwagę wstępowanie na przedmiotowym obszarze złoża kruszywa naturalnego, na które wydana została decyzja Marszałka Województwa Lubuskiego, poszerzająca granice złoża i dokumentująca nowe zasoby kruszywa naturalnego o powierzchni ponad 63 ha odstąpienie od realizacji ustaleń przedmiotowego projektu MPZP nie jest uzasadnione ekonomicznie i gospodarczo. Nie jest to również dobre rozwiązanie z punktu widzenia ochrony środowiska. W związku z odstąpieniem od realizacji przedsięwzięcia, jaki jest kopalnia kruszywa naturalnego, masy ziemne transportowane będą z innych źródeł. Spowoduje to:

- wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza związany ze zwiększeniem odległości transportu oraz zwiększeniem ilości wykorzystywanych środków transportu,
- zwiększenie obszaru zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi wynikające ze zwiększenia zasięgu oddziaływania emisji hałasu oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- niewykorzystanie gospodarczego materiału zdeponowanego w złożu „Dębowiec IV”,

Należy zwrócić uwagę, że zaproponowane w ocenianym dokumencie rozwiązania planistyczne są zgodne z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (szczegółowa analiza wpływu ocenianego dokumentu została zaprezentowana w dalszej części niniejszej prognozy).

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Obrębie Dębówko ustala przeznaczenie terenów oznaczonych na rysunku następującymi symbolami:

- **1PG i 2PG** – obszary i tereny górnicze;
- **KDW** – teren drogi wewnętrznej.

Analizując założenia przedmiotowego dokumentu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest duża. Zgodnie z zapisami planu na teren dotychczas użytkowany rolniczo oraz w części stanowiący grunty leśne zostanie przekształcony w kopalnię kruszywa naturalnego. Istniejące drzewostany zostaną usunięte a warstwy gleby przemieszane. W miejscu odkrywki powstanie zbiornik wodny. Docelowo tereny te zostaną poddane rekultywacji na cele rekreacyjne, z dopuszczeniem funkcji sportowo-rekreacyjnej. Ponadto na podstawie zapisów przedmiotowego projektu MPZP na wskazanym terenie nie powstaną budynki, a eksploatacja złoża zostanie ograniczona do wskazanych na rysunku planu granic udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, retencjonowanie wód opadowych i roztopowych a także stosowanie nawierzchni przepuszczalnych na terenach parkingów (po uprzednim zabezpieczeniu przed zanieczyszczeniem wód gruntowych), co w sposób korzystny wpłynie na środowisko.

Do największych zagrożeń dla środowiska, związanych z powyższymi działaniami o charakterze inwestycyjnym, należą:

- emisja hałasu ze środków komunikacji i maszyn;
- emisja zanieczyszczeń do powietrza z transportu, źródeł energetycznego spalania paliw, powodująca niedotrzymanie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń poza terenem do którego władający powstałą infrastrukturą będzie posiadał tytuł prawny,
- oddziaływanie na szatę roślinną w związku z realizacją prac wyrobiskowych;
- nieprawidłowe gospodarowanie ściekami i odpadami.

Podkreślić należy, że zapisy MPZP, poprzez zastosowane nakazy i zakazy, minimalizują możliwość wystąpienia powyższych zagrożeń. Faktyczne oddziaływanie na środowisko będzie więc wypadkową ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stopnia realizacji tych ustaleń. Należy zaznaczyć, że ustalenia projektu MPZP zezwalają na realizację kopalni, a zatem inwestycji, która należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zasady eksploatacji reguluje koncesja i inne dokumenty wydawane według przepisów odrębnych Prawa geologicznego i górniczego – pozostają one poza kompetencjami planu miejscowego. Niemniej jednak należy wskazać, iż przy prawidłowym prowadzeniu eksploatacji złoża oraz dotrzymaniu warunków eksploatacji przyjętych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (raport pn. „Zmiana (powiększenie)istniejącego obszaru i terenu górniczego "Dębowiec IV-3" w

związku z planowanym powiększeniem granic złoża "Dębowiec IV", eksploatacja kruszywa z tego złoża i jego przerób") obecny stan jakości środowiska winien zostać zachowany.

Projekt MPZP nakazuje rekultywację obszaru i terenu górniczego po eksploatacji w kierunku rekreacyjnym/rekreacyjno-sportowym (m.in.: zbiornik wodny), co pozwoli odbudować i miejscami nawet wzbogacić, walory przyrodnicze i krajobrazowe przedmiotowego terenu, a także uatrakcyjnić gminę pod względem turystycznym. W nowym środowisku rozwinąć się mogą nowe dla tego rejonu gatunki ptaków, ssaków, płazów, gadów lub ryb.

Prognozę skutków dla środowiska, wynikających z realizacji ustaleń przedstawionych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zawiera kolejny rozdział niniejszego opracowania.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

(w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na pozostałe elementy środowiska)

6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu

Realizacja zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związana jest z trwałą zmianą sposobu użytkowania terenu w ramach wydzieleń, w szczególności w ramach wydzielenia o symbolu 1 i 2 PG. Powierzchnia objęta ustaleniami planu, a zatem przekształcenia, wynosi ok. 65 ha.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało charakter stały, długoterminowy i związane będzie z prowadzeniem prowadzonym wydobywaniem złóż kruszywa naturalnego, na terenie o symbolu 1 i 2 PG. Wydobywanie kopaliny zmieni uwarstwienie geologiczne warstw przypowierzchniowych w granicach wydobywania, ponadto nastąpi trwały ubytek mas ziemnych, którego wynikiem będzie powstanie wyrobiska. Nastąpi zdjęcie humusu, który zostanie zmagazynowany a następnie wykorzystany po zamknięciu kopalni. Poza obszarem górniczym nie powinno dojść do niwelacji terenowych. W miejscu planowanych dróg może dojść do utwardzenia terenu. Zapisy planu ustalają stosowanie zabezpieczeń gwarantujących stabilność krawędziowych oskarpowań w obrębie eksploatacji kruszywa na terenach oraz ograniczenie eksploatacji złoża wszelkich uciążliwości do granic terenów. Warto podkreślić, że zgodnie z ustaleniami analizowanego dokumentu, teren na którym prowadzone będzie wydobywanie kruszywa naturalnego ma zostać poddany rekultywacji na cele rekreacyjne z dopuszczeniem funkcji sportowo-rekreacyjnej.

W przedmiotowym planie nie dopuszcza się lokalizacji nowych budynków.

6.2. Wody podziemne

W czasie budowy i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia, tj. kopalni kruszywa naturalnego, zanieczyszczenie wód podziemnych może być wywołane odprowadzeniem nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do ziemi lub wystąpieniem awarii sprzętu pracującego na terenie kopalni połączonej z wyciekami substancji ropopochodnych. Jak wynika z raportu o oddziaływaniu na środowiska przedmiotowego przedsięwzięcia czasie prowadzenia robót przygotowawczych nie przewiduje się powstawania ścieków przemysłowych. Natomiast potencjalne zagrożenie jakości wód podziemnych w miejscu realizacji przedsięwzięcia należy do kategorii dużego zagrożenia. W związku z powyższym, w celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia gruntu i wód podziemnych, w czasie realizacji przedsięwzięcia należy:

- ewentualne magazyny paliw lokalizować na terenie utwardzonym i uszczelnionym,
- magazyny paliw wyposażyć w sorbenty umożliwiające szybką likwidację skutków wycieku paliwa,
- stosować w pełni sprawne maszyny i urządzenia.

W związku z powyższym należy uznać, że przy zastosowaniu powyższych środków minimalizujących

zagrożenie, realizacja dopuszczonego planem przedsięwzięcia nie wpłynie na stan jakości wód podziemnych. Nie powinno również wystąpić oddziaływanie na ilość wód podziemnych w związku z planowaną inwestycją, ponieważ potencjalny wzrost zapotrzebowania na wodę z nich wynikający ocenia się jako nieznaczny dla zasobów dyspozycyjnych poziomów użytkowych wód podziemnych.

Na terenie eksploatacji złóż kruszywa naturalnego projekt MPZP ustala po zakończeniu eksploatacji obowiązek rekultywacji na cele rekreacyjne (z dopuszczeniem funkcji sportowo-rekreacyjnej) – utworzenie zbiornika wodnego. Przewiduje się, że eksploatacja kopaliny oraz powstanie zbiornika wodnego nie wpłynie znacząco na reżim wód podziemnych w rejonie wyrobiska. Zmiany poziomu wód gruntowych będą stanowiły niewielki procent amplitudy naturalnych wahań w tym obszarze. Lokalnie i czasowo może następować zwiększone parowanie ze zbiornika wodnego, ze względu na wysokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych.

Niemniej jednak analizowany teren nie jest zlokalizowany w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZPW), zatem ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powinny być źródłem znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko wodne.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.) celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych są:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym, według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” będzie utrzymanie tego stanu. Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) oznaczonych symbolem PLGW600041. Jej stan ilościowy i chemiczny oceniony jest jako dobry. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Ocena stanu chemicznego wód podziemnych prowadzona jest głównie na podstawie wartości progowych elementów fizykochemicznych określających stan chemiczny wód podziemnych odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu wg rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148). Zgodnie z powyższym cele środowiskowe są reprezentowane przez wartości progowe, określone dla klasy III jakości wód podziemnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu

przepisów mówiących, że stan chemiczny uznaje się za dobry w przypadku gdy przekroczenia wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego występują, ale są one związane z naturalnie podwyższonym tłem niektórych jonów lub ich wskaźników.

Głównym wyznacznikiem dobrego stanu ilościowego dla JCWPd jest zapewnienie zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania przy długoterminowej średniorocznej wartości poboru z ujęć wód podziemnych.

Dodatkowymi parametrami, które uwzględniane są w wyznaczaniu celów środowiskowych są:

- poziom wód podziemnych nie podlega takim wahaniom, które mogłyby doprowadzić do:
 - niespełnienia celów środowiskowych przez wody powierzchniowe,
 - wystąpienia znacznych obniżen zwierciadła wód podziemnych,
 - wystąpienia szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych;
- kierunki zmian krążenia wód podziemnych nie powodują intruzji wód słonych.

Podsumowując, nie przewiduje się by realizacja ustaleń przedmiotowego MPZP mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód podziemnych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz celów wymienionych w z art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.).

6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi

Powierzchnia ziemi w rozumieniu art. 3 pkt. 25 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) powinna być w możliwie największym stopniu chroniona poprzez zapewnienie ograniczenia zmian naturalnego ukształtowania terenu do niezbędnego minimum, a jakości gleby i ziemi powinna być utrzymana powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395).

Przedmiotowy plan miejscowy ustala przeznaczenia terenu i obszaru górniczego (1 i 2 PG). Prowadzona eksploatacja złóż kruszywa naturalnego prowadzić będzie do znacznego przekształcenia gleb i powierzchni ziemi, niemniej jednak ze względu na planowaną rekultywację i zagospodarowanie w kierunku rekreacyjnym, zmiany te nie spowodują zubożenia środowiska, a wprowadzone, zgodnie z ustaleniami MPZP, zwałowanie (i towarzysząca mu infrastruktura) pozwoli odbudować, miejscami nawet wzbogacić, walory przyrodnicze poszczególnych fragmentów terenu objętego analizą. Niemniej jednak przekształcenia wywołane eksploatacją mają charakter trwały.

Z uwagi na zastosowanie w pracach urządzeń do wydobywania złóż, a także ciężkiego sprzętu budowlanego, składowanie elementów konstrukcyjnych oraz materiałów budowlanych, może dojść do zagęszczenia gruntu i zmiany jego cech fizycznych. Utrudniona zostanie infiltracja, jednak oddziały-

wanie to będzie miało charakter odwracalny. Z zastosowaniem sprzętu budowlanego związane jest także ryzyko wycieku substancji ropopochodnych z maszyn i pojazdów będących w niewłaściwym stanie technicznym. Wystąpienie takiej sytuacji jest mało prawdopodobne, gdyż wykonawca robót zobowiązany będzie to stałego nadzoru nad działaniem wykorzystywanych urządzeń. W celu minimalizacji ryzyka zanieczyszczenia gruntu prace powinny być zorganizowane na powierzchni utwardzonej, a wszelkiego rodzaju smary, oleje, które mogą znaleźć się na wyrobisku, należy przechowywać w szczelnych pojemnikach. Pojazdy, maszyny i urządzenia wykorzystywane do realizacji prac nie powinny być tankowane na terenie wydobywczym, w związku z tym nie będzie zachodzić ryzyko rozlania się paliwa przy wykonywaniu takiej operacji.

6.4. Wody powierzchniowe

W granicach projektu MPZP nie występują naturalne wody powierzchniowe. Ponadto planowane przeznaczenie terenu nie będzie wymagało prowadzenia poboru wody z zasobów wód powierzchniowych zlokalizowanych w pobliżu. W związku z powyższym nie przewiduje się możliwości wpływu planowanego przedsięwzięcia na stan ilościowy i jakość wód powierzchniowych. Dodatkowo w wyniku realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu powstanie pokopalniany zbiornik wodny, jako wynik rekultywacji obszarów i terenów górniczych, co pozytywnie wpłynie na zasób wód powierzchniowych gminy Przytoczna.

Zgodnie z ustaleniami ocenianego dokumentu wody opadowe i roztopowe powinny zostać odprowadzone do kanalizacji deszczowej lub retencjonowane i zagospodarowane na ich terenie. Dopuszczono również zastosowanie przepuszczalnych nawierzchni parkingów, co dodatkowo przyczyni się do zachowania poprawnej infiltracji wód do gruntu (po uprzednim zabezpieczeniu przed zanieczyszczeniem). W przypadku odprowadzania wód opadowych i roztopowych do wód lub do ziemi z powierzchni zanieczyszczonych, za pośrednictwem szczelnych systemów kanalizacyjnych, należy te wody doprowadzić do parametrów określonych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311).

Obszar objęty ustaleniami projektu MPZP zlokalizowany jest na obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) PLRW600025187789 Męcinka, której potencjał ekologiczny określono poniżej dobrego, natomiast stan chemiczny jako dobry. Niemniej jednak stan ww. JCWP określono jako zły. Ponadto wody te zagrożone są nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla JCWP Męcinka jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i utrzymanie dobrego stanu chemicznego. Termin osiągnięcia ww. celów wyznaczono na rok 2021.

Analizując specyfikę ustaleń analizowanego dokumentu, stwierdza się, że w wyniku wprowadzenia ich w życie, nie wystąpią uwolnienia zanieczyszczeń do wód powierzchniowych mogące wpływać na ich stan chemiczny. W granicach analizowanego obszaru nie znajdują się istotne ciekі wodne lub jeziora, najbliższe jezioro oddalone od obszaru objętego prognozą o ok. 600 m. Tym samym nie przewiduje się by realizacja ustaleń analizowanego dokumentu mogła negatywnie oddziaływać na zbiorniki wodne lub ciekі, a także powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód powierzchniowych zawartych w planie gospodarowania wodami i ustawie prawo wodne.

Podsumowując należy stwierdzić, że w przypadku realizacji powyższych założeń oraz zapisów związanych z ochroną środowiska wodnego analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by realizację jego ustaleń mogła w sposób negatywny oddziaływać na wody powierzchniowe.

6.5. Powietrze i klimat akustyczny

Wpływ ustaleń projektu MPZP na jakość powietrza atmosferycznego związany będzie przede wszystkim z emisją spalin i pyłów z pojazdów i maszyn podczas prowadzenia prac wydobywczych na przedmiotowym terenie. Na ilość emitowanych przez pojazdy zanieczyszczeń mają wpływ takie czynniki, jak rodzaj spalanej paliwa, rozwiązania konstrukcyjne silnika i układu paliwowego, pojemność silnika, moc i związane z nimi zużycie paliwa, konstrukcja układu wydechowego (katalizator), stan techniczny silnika i innych podzespołów, prędkość jazdy, technika jazdy, płynność jazdy, nachylenie niwelety. Wobec tak dużej ilości parametrów, od których zależy emisja, jej dokładne oszacowanie ilościowe jest niemożliwe. Niemniej jednak z uwagi na położenie (średnio 0,5 m n.p.t. dla samochodów ciężarowych) oraz rodzaj emitora (emitor liniowy) zasięg oddziaływania zanieczyszczeń z środków transportu jest bardzo ograniczony i występuje maksymalnie 1 m od krawędzi drogi transportu. Ponadto po zakończeniu wydobywania i zrekultywowaniu ww. terenu na cele rekreacyjne ww. oddziaływanie ustanie.

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Podczas prac wydobywczych na obszarach i terenach górniczych, na analizowanym obszarze wzrośnie obecny poziom hałasu i może pojawić się odczuwanie wibracji i drgań. Zmiany te ze względu na częstotliwość ruchu pojazdów będą zauważalne dla potencjalnych obserwatorów jedynie w niewielkim stopniu. Ponadto z przeprowadzonej symulacji na potrzeby *Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn.: "Zmiana (powiększenie) istniejącego obszaru i terenu górniczego "Dębowiec IV-3" w związku z planowanym powiększeniem granic złoża "Dębowiec IV", eksploatacja kruszywa z tego złoża i jego przerób"*, wynika że poziom hałasu, którego źródłem będzie wprowadzone planem przeznaczenie terenu, będzie zdecydowanie niższy niż wartości dopuszczalnego poziomu hałasu. Ponadto analiza wykazała, iż w zasięgu oddziaływania planowanej kopalni związanego z emisją hałasu, nie istnieją i nie są planowane przed-

sięwzięcia generujące hałas i powodujące efekt kumulowania się oddziaływań. Zatem należy uznać, że eksploatacja dopuszczonego planem przedsięwzięcia (kopalnia) nie spowoduje przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach objętych ochroną przed hałasem.

6.6. Krajobraz

Istotnym elementem ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju jest krajobraz, który zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, obok innych komponentów środowiska podlega ochronie. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka.

Ochrona krajobrazu dotyczy przede wszystkim cech widokowych i wartości estetycznych obszaru. Należy zaznaczyć, że ocena oddziaływań wizualnych jest jednym z najbardziej subiektywnych elementów oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko. Analiza wpływu planowanych przedsięwzięć na elementy krajobrazu powinna oceniać istniejące zasoby i wartości obszaru, rozpoznawać potencjalne konflikty oraz określać działania minimalizujące negatywne wpływy nowego zagospodarowania terenu.

Analizowany teren posiada przeciętne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Jest to teren rolniczo-leśny. W sąsiedztwie zlokalizowana jest kopalnia kruszywa naturalnego.

W wyniku realizacji ustaleń dokumentu krajobraz ulegnie przekształceniu. Zmieni się ukształtowanie terenu, zostanie wycięty drzewostan a obecnie uprawiane grunty orne zmienią się w teren wyrobiska. Zmiany te będą miały charakter długotrwały, lecz odwracalny. W tym miejscu należy podkreślić, że plan miejscowy wskazuje kierunek rekultywacji przedmiotowego terenu na cele rekreacyjne, co zminimalizuje straty przyrodnicze i krajobrazowe tego obszaru, a nawet przyczyni się do poprawy krajobrazu przedmiotowego terenu.

Dodać jednak należy, że ocena zmian w krajobrazie wynikająca z wprowadzenia nowych elementów zawsze ma charakter subiektywny, w związku z tym społeczeństwo będzie się dzieliło na część, dla której dana inwestycja wzbogaca krajobraz i stanowi estetyczną całość i część, dla której będzie ona wprowadzać dyskomfort w postrzeganiu krajobrazu.

6.7. Formy ochrony przyrody, flora, fauna

Teren objęty projektem planu w większości stanowi teren pól uprawnych, w niewielkiej części są to tereny leśne, które przewidziane będą do wycięcia, zgodnie z planowanym sposobem użytkowania przedmiotowego terenu - kopalnia kruszywa naturalnego. Ze względu, iż zdecydowaną większość analizowanego obszaru zajmują użytkowane rolniczo grunty orne słabych klas bonitacyjnych nie

przewiduje się znaczącego oddziaływania ustaleń projektu MPZP na szatę roślinną. Produkcja rolna spowodowała uproszczenie struktury ekosystemów na tym obszarze, co doprowadziło do zubożenia gatunkowego różnorodności roślin i zwierząt. Na gruntach rolniczych dominuje roślinność uprawna, zatem wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów pól będzie trwałym oddziaływaniem, ale bez większego znaczenia dla różnorodności szaty roślinnej rejonu. Podobnie będzie w przypadku terenów leśnych, które składają się głównie z sosny zwyczajnej, z domieszką innych gatunków pojedynczych drzew i krzewów z ubogim runem, wykształconym na piaszczystej suchej glebie, stanowiące niewielką część lasu rozciągającego się na wschód od granic opracowania. Zniszczenie to będzie miało charakter przejściowy, a zbiorowiska które rozwiną się tu w wyniku rekultywacji tego terenu, wskazanej w planie miejscowym, nie będą posiadać mniejszej wartości przyrodniczej niż istniejące obecnie, a prawdopodobnie wartość przyrodnicza terenu wzrośnie.

W czasie prac przygotowawczych poprzedzających właściwe wydobywanie kopalin będzie miało miejsce usunięcie roślinności, zniszczenie wskutek odkładania zwałowisk, ruchu ciężkiego sprzętu oraz środków transportu. Prace związane z realizacją inwestycji prowadzone będą wyłącznie w obrębie działek objętych inwestycją. Nie przewiduje się zatem oddziaływania przedsięwzięcia na szatę roślinną terenów sąsiadujących z kopalnią. Potencjalnym zagrożeniem dla występujących gatunków zwierząt może być hałas emitowany do środowiska przez pojazdy i sprzęt mechaniczny pracujący na kopalni. Powstający hałas może powodować ewentualne płoszenie zwierząt. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i odwracalny. Nie będzie ono w sposób znaczący wpływać na ptaki oraz ssaki występujące w otoczeniu omawianej kopalni.

Należy podkreślić, iż występująca szata roślinna nie wyróżnia się występowaniem rzadkich, wiekowych czy zagrożonych gatunków drzew i krzewów. Na przedmiotowym obszarze nie występują duże skupiska roślin oraz istotne miejsca bytowania zwierząt. Jednocześnie, na tym terenie oraz w jego bezpośrednim otoczeniu w trakcie wizji terenowej nie stwierdzono występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183). Nie stwierdzono również występowania gatunków i siedlisk z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L. 206 z 22.07.1992, str.7), ani gatunków zagrożonych wyginięciem zamieszczonych na czerwonej liście. Należy jednak zaznaczyć, że nie można jednoznacznie stwierdzić, że nie ma możliwości pojawienia się gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, ze względu na chociażby położenie terenu w granicach korytarza ekologicznego.

W celu ograniczenia potencjalnego oddziaływania na zwierzęta wycinki należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, a jeśli zajdzie konieczność usuwania drzew w tym okresie, należy je prowadzić pod nadzorem ornitologa. Podczas wszelkich prac budowlanych należy także kontrolować wszelkie mogące się pojawić na budowie wykopy pod kątem pojawienia się w nich zwierząt, w przypadku ich znalezienia należy je przenieść do miejsc bezpiecznych odpowiadających siedliskom danego gatunku.

Należy zaznaczyć, że projekt planu dopuszcza lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, szczegółowa ocena oddziaływania tych inwestycji na szatę roślinną przeprowadzona zostanie na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zapewne po przeprowadzeniu szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej.

Biorąc zatem pod uwagę usytuowanie analizowanego terenu w stosunku do obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, oraz zabezpieczenie obowiązkiem oceny potrzeby sporządzania raportu oddziaływania na środowisko i wymogiem uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia przed jego realizacją, nie przewiduje się znaczącego wpływu planu na świat roślinny i zwierzęcy obszaru objętego opracowaniem, oraz na tereny sąsiednie a w szczególności na obszary chronione.

6.7.1. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu znajduje się w całości poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody, w związku tym nie przewiduje się możliwości wystąpienia bezpośredniego oddziaływania na te obszary, np. poprzez zniszczenie chronionych siedlisk przyrodniczych, ograniczenie powierzchni żerowisk, czy niepożądane zmiany krajobrazowe. W obszarze objętym MPZP nie występują także pomniki przyrody.

Najbliżej zlokalizowane formy ochrony przyrody względem obszaru objętego projektem MPZP to Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Warty i Dolnej Noteci (2,16 km) oraz obszar specjalnej ochrony NATURA 2000 Puszcza Notecka PLB300015 (2,83 km) i Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry PLB080005 (3,85 km), a także Specjalne Obszary Ochrony NATURA 2000 Rynna Jezior Obszańskich PLH80002 (3,85 km) oraz Pszczewski Park Krajobrazowy (3,83 km). Najbliżej zlokalizowanym użytkiem ekologicznym jest Kępa Krasne Dłusko, która znajduje się w odległości 6,76 km od granic opracowania.

Analizowany obszar znajduje się w granicach korytarza ekologicznego – Lasy zachodniej Wielkopolski. Niemniej jednak jest to niewielki fragment ww. korytarza, zatem ustalenia przedmiotowego planu nie powinny w sposób znaczący wpływać na funkcjonowanie ww. korytarza jako całości. Ponadto planowane działania rekultywacyjne przyczynią się otworzenia, a nawet poprawy, pierwotnych funkcji przedmiotowego terenu.

6.8. Zasoby naturalne

Znaczna część analizowanego obszaru zlokalizowana jest w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. W wyniku ustaleń analizowanego dokumentu prowadzona będzie działalność eksploatacyjna ww. złoża, natomiast po wyczerpaniu zasobów teren ten zostanie zrehabilitowany na cele rekreacyjne z dopuszczeniem funkcji sportowo-rekreacyjnej – zbiornik wodny. Warto podkreślić, że na terenie ww. złóż projekt miejscowego planu zakazuje lokalizacji budynków.

6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Na analizowanym obszarze oraz w jego sąsiedztwie nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W związku z powyższym realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie będzie w ogóle oddziaływać na obiekty zabytkowe.

Nie można także wykluczyć, że przy realizacji działań inwestycyjnych natrafi się na przedmioty o znaczeniu historycznym. W przypadku natrafienia na takowe przedmioty należy zastosować się do zapisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami precyzując procedurę postępowania w takim przypadku. Zgodnie z zapisami ww. ustawy bezwarunkowo należy:

- wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
- niezwłocznie zawiadomić o tym Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe – powiadomić Wójta gminy Przytoczna, który w terminie nie dłuższym niż 3 dni przekaże to zawiadomienie. Jeżeli Wojewódzki Konserwator Zabytków w terminie 5 dni od przyjęcia zawiadomienia nie dokona oględzin odkrytego przedmiotu, przerwane roboty mogą być kontynuowane.

6.10. Oddziaływanie na ludzi

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu MPZP nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymywane m. in. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza oraz władających drogami publicznymi. Ponadto projekt MPZP ustala lokalizację napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV, dla której wyznaczono strefę ochronną ograniczającą wpływ wysokiego napięcia. W zasięgu tej strefy nie znajdują się budynki przeznaczone na stały lub czasowy pobyt ludzi.

Podczas realizacji przedsięwzięcia zakładanego ustaleniami przedmiotowego planu nastąpi zwiększone oddziaływanie w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i odwracalny. W celu ograniczenia odczuwalnych przez człowieka

uciążliwości związanych z ponadnormatywnym hałasem zaleca się by prace prowadzone były wyłącznie w porze dziennej, w godzinach od 6-22. Nie przewiduje się innego rodzaju oddziaływań omawianego przedsięwzięcia na ludzi.

W prawidłowym funkcjonowaniu projektowanych na analizowanym terenie przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej, awaria linii elektroenergetycznych i inne). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń dokumentu (np. w zakresie realizacji infrastruktury technicznej, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji. W związku z powyższym należy stosować przewidziane przepisami prawa zabezpieczenia, a także system monitoringu celem natychmiastowego wykrywania wszelkich zagrożeń. Obecnie w bezpośrednim sąsiedztwie również prowadzone są prace związane z pozyskiwaniem kruszywa naturalnego, w związku z powyższym przewidziana planem inwestycja zwiększy jedynie powierzchnię wydobywania, a co za tym idzie nie wprowadzi nowych uciążliwości dla sąsiednich terenów zabudowy (zlokalizowanych przy północno-zachodniej granicy opracowania w odległości ok. 30 m).

6.11. Dobra materialne

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń dokumentu mogła wpływać na dobra materialne.

6.12. Gospodarka odpadami

Zapisy planu nie przewidują w granicach jego obowiązywania inwestycji związanych z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów oraz punktów do ich zbierania, magazynowania i przeładunku.

W celu ograniczenia oddziaływania gospodarki odpadami na środowisko konieczny jest stały nadzór uprawnionych podmiotów nad przestrzeganiem przepisów ustawy o odpadach i innymi regulującymi sposób postępowania z odpadami, zwłaszcza komunalnymi. Powstające na terenie planowanej inwestycji (kopalni) odpady należy magazynować w sposób zabezpieczający je przed rozprzestrzenianiem w środowisku. Ponadto wszystkie odpady, które nie mogą zostać poddane procesowi odzysku na miejsc oraz odpady niebezpieczne powinny zostać przekazane specjalistycznym firmom posiadającym zezwolenia na ich odzysk lub unieszkodliwianie.

W wyniku prowadzonej działalności kopalnianej nie będą powstawać odpady wydobywcze. Masy ziemne i skalne przemieszczane w związku z wydobywaniem kopaliny w obrębie obszaru górniczego, ale niebędące produktem handlowym (nadkład, przerosty skały płonnej w formie piasków gliniastych, glin zwałowych oraz itów) powinny zostać selektywnie wybierane i przemieszczane na

tymczasowe zwałowiska zlokalizowane w granicach obszaru górniczego. Następnie zaleca się by zostały wykorzystane do kształtowania ostatecznej rzeźby terenu w procesie rekultywacji. Niemniej warunki i sposób ich zagospodarowania określone zostaną w koncesji – nie w projekcie planu miejscowego.

6.13. Klimat

Realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie miała znaczącego wpływu na lokalne warunki klimatyczne i bioklimatyczne. Eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża nie ma wpływu na warunki klimatyczne tego regionu. Lokalnie i czasowo może następować zwiększone parowanie ze zbiornika wodnego, który powstał w wyniku rozpoczęcia eksploatacji i rekultywacji. Powodować to może nieznaczny wzrost wilgotności powietrza, co jednak korzystnie wpłynie na otaczające obszary lasów i.

6.14. Ocena oddziaływania – synteza

Przewidywanie oddziaływania skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko na elementy środowiska przyrodniczego przedstawiono w poniższej macierzy. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że ostatecznie o charakterze, trwałości, odwracalności i natężeniu oddziaływania decydować będzie wiele czynników.

Wpływ skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.13 oraz w poniższej tabeli (Tabela 11.)

Tabela 11. Macierz oddziaływań

	ODDZIAŁYWANIE								
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WΤÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE
WODY PODZIEMNE	-				-			-	
WODY POWIERZCHNIOWE							+	+	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	-/+	-/+			-	-/+	-/+	-/+	-
LUDZIE		+			-		-/+	-/+	-
ROŚLINY	-	-/+		-/+	-		-/+	-/+	-
ZWIERZĘTA	-	-			-				-
POWIERZCHNIE ZIEMI	-				-	-	-/+	-/+	-
KRAJOBRAZ	-/+			-/+	-		+	+	-
KLIMAT							+		
ZASOBY NATURALNE	-			-			-	-	
HAŁAS	-	-		-	-	-	-/+		-
POWIETRZE	-/+	-/+		-/+	-		-/+	-/+	-
ZABYTKI									
DOBRA MATERIALNE									
OBSZARY CHRONIONE W TYM NATURA 2000									

+ może wystąpić pozytywne oddziaływanie

- może wystąpić negatywne oddziaływanie

puste pole oznacza brak oddziaływania

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Zasięg projektu MPZP jest lokalny, nie wykracza poza obszar gminy Przytoczna. Ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko wykazała, iż jego ustalenia nie powinny powodować znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi. W związku z tym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP, wynikającą z potrzeby minimalizacji wpływu na obszar o wysokich walorach środowiska przyrodniczego. Jediną alternatywą do ustaleń projektowanego planu miejscowego jest odstąpienie od jego realizacji, niemniej jednak skutki tego rozwiązania zostały przedstawione w rozdziale 4 niniejszego opracowania.

Przedstawione w projekcie planu rozwiązania planistyczne są zgodne z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Przytoczna. Przeznaczenie przedmiotowego terenu zgodnie z projektem planu jest najbardziej uzasadnione ze względu na zasoby złóż kruszywa naturalnego w zasięgu tego obszaru oraz wykorzystaniem sąsiedniego terenu (kopalnia).

8. NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Podczas przygotowania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko nie napotkano większych trudności. W niniejszej prognozie zastosowano metody eksperckie mające w możliwie najbardziej dokładnym stopniu określić charakter i natężenie oddziaływania. W tym miejscu należy podkreślić, że prognozując oddziaływanie na środowisko kierowano się potencjalnymi zagrożeniami związanymi z funkcją terenu, a nie z konkretną technologią, jaka może być zastosowana.

Należy podkreślić, że prognozę zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zmianami) sporządzono stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do wartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

9. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

W przypadku oceny ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko, nie stwierdza się by mogły one powodować wystąpienie znacząco negatywnego oddziaływania na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. W związku z tym nie zachodzi konieczność rozpatrywania działań kompensacyjnych.

W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku ustaleniami przedmiotowego dokumentu, wskazane jest zastosowanie następujących zasad i rozwiązań:

- powiązanie sieci infrastruktury drogowej z układem zewnętrznym,
- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- rekultywację terenu kopalnianego po eksploatacji zgodnie ze wskazaniami ujętymi w projekcie miejscowego planu oraz przepisami odrębnymi.

10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko dotyczy terenu, który zlokalizowany jest w odległości ok. 75 km od najbliższej granicy Polski. Ponadto projektowany sposób użytkowania analizowanego terenu nie jest zaliczone do przedsięwzięć, które wymieniono w załączniku nr 1 do Konwencji z Espoo, precyzującego rodzaje działalności mogące powodować oddziaływanie transgraniczne. W związku z powyższym i z uwagi na lokalną skalę oddziaływań ocenianego dokumentu jego ustalenia nie będą w żaden sposób wpływać na środowisko krajów sąsiednich.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy w Przytocznej. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkie niekorzystne zjawiska mające wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy jej rozwój.

Prawidłowość eksploatacji i użytkowania obiektów będzie monitorowana przez organy nadzoru budowlanego, inspekcję sanitarną i inne organy - w ramach kompetencji. Dodatkowo stan środowiska podlegać będzie również ocenie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki będą publikowane w corocznych raportach przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Systematyczny monitoring podstawowych komponentów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz wskazać dalsze kierunki jego ochrony. Pamiętaj jednak należy, że powyższe wyniki powinny się odnosić do obszaru MPZP.

Niezależnie od ww. instytucji Urząd Gminy może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa związanego z ochroną środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie. Na podstawie wizji terenowych i w ramach wydawanych decyzji administracyjnych dokonywana będzie analiza oraz ocena spełnienia wymogów postawionych w zapisach MPZP. W razie stwierdzenia istotnych naruszeń postanowień planu miejscowego, należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zagospodarowania terenu do wymogów planu miejscowego.

W celu ograniczenia oddziaływania powstających odpadów na środowisko proponuje się wykonywanie corocznych kontroli sposobu ich magazynowania i spełnienia obowiązków w zakresie zlecenia odbioru odpadów, wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Sposób magazynowania odpadów powinien być zgodny z Regulaminem czystości i porządku w gminie Przytoczna.

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Opracowanie przedmiotowego MPZP ma na celu umożliwienie eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Dębowiec IV”, zlokalizowanego w obrębie Dębówko i Przytoczna. Konieczność podjęcia takiej uchwały podyktowane jest przepisami Ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2017 poz. 1161 ze zm.), ponieważ w granicach terenu na którym znajduje się ww. złożo kruszywa naturalnego występują użytki leśne oraz grunty orne klasy III.
2. Analizując założenia przedmiotowego dokumentu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest duża. Zgodnie z zapisami planu na teren dotychczas użytkowany rolniczo oraz w części stanowiący grunty leśne zostanie przekształcony w kopalnię kruszywa naturalnego. Istniejące drzewostany zostaną usunięte a warstwy gleby przemieszane. W miejscu odkrywki powstanie zbiornik wodny. Docelowo tereny te zostaną poddane rekultywacji na cele rekreacyjne, z dopuszczeniem funkcji sportowo-rekreacyjnej. Ponadto na podstawie zapisów przedmiotowego projektu MPZP na wskazanym terenie nie powstaną budynki, a eksploatacja złoża zostanie ograniczona do wskazanych na rysunku planu granic udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, retencjonowanie wód opadowych i roztopowych a także stosowanie nawierzchni przepuszczalnych na terenach parkingów (po uprzednim zabezpieczeniu przed zanieczyszczeniem wód gruntowych), co w sposób korzystny wpłynie na środowisko.
3. Ustalenia analizowanego projektu MPZP, przy przestrzeganiu przepisów prawa i zaleceń minimalizujących skutki uboczne, nie powinny w znacząco negatywny sposób oddziaływać na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko jako całość, w tym zdrowie ludzi, zwierząt, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat i zabytki.
4. Powierzchnia obszaru objętego planem nie jest chroniona na mocy ustawy o ochronie przyrody. Charakter ustaleń ocenianego dokumentu wskazuje, że w wyniku ich realizacji nie wystąpią znacząco negatywne oddziaływania na formy ochrony przyrody zlokalizowane w jego otoczeniu.
5. Projekt MPZP nakazuje rekultywację obszaru i terenu górniczego po eksploatacji w kierunku rekreacyjnym/rekreacyjno-sportowym (m.in.: zbiornik wodny), co pozwoli odbudować i miejscami nawet wzbogacić, walory przyrodnicze i krajobrazowe przedmiotowego terenu, a także uatrakcyjnić gminę pod względem turystycznym. W nowym środowisku rozwinąć się mogą nowe dla tego rejonu gatunki ptaków, ssaków, płazów, gadów lub ryb.
6. Z przeprowadzonych analiz wynika, że ustalenia projektu MPZP nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko oraz na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz spójność i integralność tych obszarów.
7. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.), są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane są do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zmianami). Prognoza została sporządzona do **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko**.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w projekcie przedmiotowego dokumentu ustalenia wpłyną na środowisko.

W niniejszej prognozie przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą. Poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze jako całość oraz określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji tych ustaleń.

Jak wynika z analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia przedmiotowego planu miejscowego w 2018 roku Decyzją Marszałka Województwa Lubuskiego poszerzono granice złoża „Dębowiec IV”, a z wnioskiem o opracowanie planu do Wójta Gminy Przytoczna zwróciły się Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych Spółka Akcyjna, która obecnie eksploatuje sąsiednie złoża Dębowiec II i Dębowiec IV-3. Dodatkowo w uzasadnieniu do uchwały nr XXI.109.2020 Rady Gminy Przytoczna z dnia 12 sierpnia 2020 r. sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko wskazano, że opracowanie przedmiotowego MPZP ma na celu umożliwienie eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Dębowiec IV”, zlokalizowanego w obrębie Dębówko i Przytoczna. Konieczność podjęcia takiej uchwały podyktowane jest przepisami Ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161 ze zm.), ponieważ w granicach terenu na którym znajduje się ww. złożo kruszywa naturalnego występują użytki leśne oraz grunty orne klasy III.

Projekt planu ustala funkcję terenów oznaczonych na rysunku następującymi symbolami:

- **1PG i 2PG** – obszary i tereny górnicze;
- **KDW** – teren drogi wewnętrznej.

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest miejscowości Dębówko oraz w niewielkim fragmencie w miejscowości Przytoczna. W granicach analizowanego obszaru zlokalizowane jest złożo kruszywa naturalnego „Dębowiec IV”, a w bezpośrednim sąsiedztwie, na północ od granic opracowa-

nia, złoża to jest eksploatowane. Tereny objęte analizowanym dokumentem to tereny pól i lasów. Kompleksy te przecinają nieutwardzone drogi. Zgodnie z klasyfikacją gruntów obszar ten stanowią tereny użytków rolnych klas IIIb-VI, a także tereny użytków leśnych klas IV -VI.

Analizując założenia przedmiotowego dokumentu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest duża. Zgodnie z zapisami planu na teren dotychczas użytkowany rolniczo oraz w części stanowiący grunty leśne zostanie przekształcony w kopalnię kruszywa naturalnego. Istniejące drzewostany zostaną usunięte a warstwy gleby przemieszane. W miejscu odkrywki powstanie zbiornik wodny. Docelowo tereny te zostaną poddane rekultywacji na cele rekreacyjne, z dopuszczeniem funkcji sportowo-rekreacyjnej. Ponadto na podstawie zapisów przedmiotowego projektu MPZP na wskazanym terenie nie powstaną budynki, a eksploatacja złoża zostanie ograniczona do wskazanych na rysunku planu granic udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, retencjonowanie wód opadowych i roztopowych a także stosowanie nawierzchni przepuszczalnych na terenach parkingów (po uprzednim zabezpieczeniu przed zanieczyszczeniem wód gruntowych), co w sposób korzystny wpłynie na środowisko. Dodatkowo projekt MPZP wskazuje projektowany przebieg linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia.

Ustalenia projektu MPZP zezwalają na realizację kopalni, a zatem inwestycji, która należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zasady eksploatacji reguluje koncesja i inne dokumenty wydawane według przepisów odrębnych Prawa geologicznego i górniczego – pozostają one poza kompetencjami planu miejscowego. Niemniej jednak wskazać należy, iż przy prawidłowym prowadzeniu eksploatacji złoża oraz dotrzymaniu innych warunków, wynikających z przepisów prawa i odrębnych opracowań, obecny stan jakości środowiska winien zostać zachowany.

Projekt MPZP nakazuje rekultywację obszaru i terenu górniczego po eksploatacji w kierunku rekreacyjnym z dopuszczeniem funkcji sportu i rekreacji (m.in.: zbiornik wodny), co pozwoli odbudować, a miejscami nawet wzbogacić, walory przyrodnicze i krajobrazowe przedmiotowego terenu, a także uatrakcyjnić gminę pod względem turystycznym. W nowym środowisku rozwinąć się mogą nowe dla tego rejonu gatunki ptaków, ssaków, płazów, gadów lub ryb.

Do największych zagrożeń dla środowiska, związanych z działaniami, będącymi skutkiem ustaleń przedmiotowego MPZP, należą:

- emisja hałasu ze środków komunikacji i maszyn;
- emisja zanieczyszczeń do powietrza z transportu, źródeł energetycznego spalania paliw, powodująca niedotrzymanie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń poza terenem do którego władający powstałą infrastrukturą będzie posiadał tytuł prawny,
- oddziaływanie na szatę roślinną w związku z realizacją prac wyrobiskowych;
- nieprawidłowe gospodarowanie ściekami i odpadami.

Podkreślić należy, że zapisy MPZP, poprzez zastosowane nakazy i zakazy, minimalizują możliwość wystąpienia powyższych zagrożeń. Faktyczne oddziaływanie na środowisko będzie więc wypadkową ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stopnia realizacji tych ustaleń

Analizowany teren nie jest zlokalizowany w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZPW). Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powinny być źródłem znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko wodne.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód powierzchniowych zawartych w planie zagospodarowania wodami i ustawie prawo wodne.

Ustalenia projektu MPZP nie wpłyną w istotny sposób na stan siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin dla których został wyznaczony obszar Natura 2000, gdyż najbliższy taki teren położony jest w odległości ok. 2,8 km od granic opracowania. W obszarze objętym ustaleniami ocenianego dokumentu nie występują także pomniki przyrody.

Analizowany obszar znajduje się w granicach korytarza ekologicznego – Lasy zachodniej Wielkopolski. Niemniej jednak jest to niewielki fragment ww. korytarza, zatem ustalenia przedmiotowego planu nie powinny w sposób znaczący wpływać na funkcjonowanie ww. korytarza jako całości. Ponadto planowane działania rekultywacyjne przyczynią się otworzenia, a nawet poprawy, pierwotnych funkcji przedmiotowego terenu.

Analizie poddano także wpływ realizacji dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, takie jak powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, gospodarkę odpadami, dobra materialne oraz zdrowie ludzi, emisję hałasu i zabytki. W jej wyniku ustalono, że realizacja ustaleń projektu MPZP, wpłynie na niektóre elementy środowiska przyrodniczego (np. uszkodzenia szaty roślinnej, zmiany warunków geologicznych, ukształtowanie terenu). Działania te mają charakter długookresowy, niemniej jednak wskazany w projekcie planu kierunek rekultywacji wyrobiska winien w pełni rekompensować poniesione starty dla środowiska (a nawet je wzbogacać). Inne z negatywnych oddziaływań, mające charakter krótkookresowy można ograniczyć lub wyeliminować poprzez zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych.

Podkreślić należy, iż dotychczasowe zagospodarowanie terenu, podobnie jak projektowane, wywołuje zarówno pozytywne jak i negatywne skutki dla środowiska naturalnego. Niemniej jednak ustalenia projektu planu, prognozy oddziaływania na środowisko czy też raportów i decyzji, które wymagane są przepisami prawa dla przewidzianej MPZP inwestycji, uwzględniają/winny uwzględniać rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko. Jeżeli realizacja projektowanego zagospodarowania terenu przebiegać będzie w sposób prawidłowy, środowisko przyrodnicze nie dozna większego uszczerbku.